

aluminij

Glasilo delovne organizacije Tovarna glinice in aluminija „Boris Kidrič“ Kidričevo

Poslovanje v letu 1980

Delavci v temeljnih organizacijah in v delovni skupnosti te dni na sindikalnih skupinah in zborih, obravnavamo rezultate dela in gospodarjenja z družbenimi sredstvi v minulem letu. Obravnava poteka na podlagi poslovnega poročila, ki kaže kaj in koliko smo proizvedli, kako smo izdelke prodali, kolikšne smo imeli poslovne stroške, koliko smo dosegli dohodka in kako smo prigospodarjeni čisti dohodek razporedili. V tem sestavku bodo na kratko podani ključni podatki in bistvene značilnosti poslovanja v minulem letu. Poteklo je tretje leto uvajanja in utrjevanja obračunskega sistema na osnovi skupnega proizvoda. Takšen obračunski sistem je še vedno novost, ki si zelo počasi utira pot v življenje. Kljub premaganim nekaterim sistemskim in tehničnim hibam, boljše delovanje tega sistema še vedno ovira neenotna poslovna politika, ki je v skupnem delu več kot nujna.

Visoka stopnja inflacije v letu 1980 otežuje natančnejšo ločitev doseženih vrednostnih rezultatov, ki so posledica več
(Nadaljevanje na 2. str.)

Poslovanje v letu 1980

(Nadaljevanje s 1. strani)

in boljšega dela ter gospodarjenja v kolektivu od zunanjih tržnih in drugih vplivov. Začeli bomo s proizvodnjo. V preteklem letu smo kljub nekaterim

težavam pri nabavi surovin dosegli planirano količino elektrolitskega aluminija in to 45.321 ton. Anodne mase pa smo proizvedli 8% manj od planirane in 12% manj od dosežene proizvodnje v preteklem letu.

Slabša kvaliteta boksitov in manjše možnosti uspešne prodaje hidrata pa sta vplivala na nekoliko nižjo proizvodnjo Al hidrata (2%) in kalcinirane glinice (1%). V TOZD Predelava smo proizvedli 47.408 ton različnih livarniških in drugih proizvodov, kar je 3% več kot smo planirali, v odnosu na preteklo leto pa se je spremenila tudi sestava proizvodov v korist Al formatov.

Livarna lahkih barvnih kovin Trbovlje, zaradi nižjih zmogljivosti ni doseg-

la planirane količinske proizvodnje (95%), vendar je s proizvodnjo 1.236 ton za 12% preseгла proizvodnjo leta 1979.

Temeljne organizacije, ki opravljajo storitve, so nekoliko presegle planiran količinski obseg storitev. Zaradi manjših nabavnih količin surovin pa na nekaterih stroškovnih mestih ni bil dosežen planirani obseg storitev (železniški promet, vhodne določitve itd.).

Vso lansko leto smo imeli večje ali manjše težave z redno dobavo silicija. Ves čas so grozile težave s premogom, rezervnimi deli in drugimi materiali. Podobno kot prejšnja leta tudi lani nismo imeli težav s prodajo aluminija in njegovimi zlitinami. Zaradi pomankanja silicija in slabše kvalitete aluminija (Fe!) je dosežena nekoliko slabša sestava prodajnega asortimana, kar se negativno odraža v dohodku. Sprijazniti se je treba z neprijetno ugotovitvijo, da prav v času izrednih prodajnih možnosti zaradi

Stojan Kerbler: Otroštvo

PRIMERJAVA

vrednostnih elementov poslovanja v indeksih s planom in preteklim letom

T O Z D	CEL. PRIHODEK		POR. SREDS.		DOHODEK		ČISTI DOH.	
	na: LP 1979	LP 1979	LP 1979	LP 1979	LP 1979	LP 1979	LP 1979	
Glinica	133	168	126	165	157	176	195	161
Proizvodnja	125	145,5	112	137	167	164	175	176
Predelava	108	118	93	118	136	119,5	149	123,5
LLBK, Trbovlje	126	157	139	165	98,5	137	98	138
Vzdrževanje	149	163	157	174	140	149	143	153
Promet	125	123	115	169	131	109	133	109
Kontrola kvalitete	120	127	110	145	122	125	125	127
DS skupnih služb	109	128	97	130	115	127,5	117	129
DO TGA	128,5	151,5	121	151	146	152	156	152

Legenda: LP = letni plan

slabega tehničnega stanja elektroliz nismo uspeli proizvesti niti toliko kot prejšnja leta.

Na podlagi sprejetega plana SOZD se je v letu 1980 bistveno povečal pretok aluminija v Impol, s ciljem, da bi dosegli v okviru SOZD polno zasedenost zmogljivosti in s tem vsi več dohodka. Planirana dobava aluminija za skupni proizvod, 29.970 ton je bila realizirana v višini 98,5%. Planirana medsebojna obračunska cena je znašala 38.232,26 din, dosežena pa 46.158,10 din, vendar še ta ni dokončna, ker je potrebno opraviti še dokončni obračun skupnega prihodka za leto 1980.

Nekoliko slabše pa je bil uresničen pritek deviznega prihodka, ki je znašal 329.679.821,15 din.

Kljub temu, da so bile tekom leta načeta številna vprašanja s področja boljšega skupnega dela, jih je bilo mnogo premalo rešenih.

V analizi polletnega poslovanja smo nakazali, da bo junijska devalvacija imela večje učinke na poslovanje šele v drugem polletju. Tako se je tudi zgodilo.

Na eni strani (vhodni) so poskočile cene suro-

(Nadaljevanje na 3. str.)

Stojan Kerbler: Metka

Poslovanje v letu 1980

(Nadaljevanje z 2. strani)

vinam in se močno zvišali poslovni stroški, temu so na drugi strani (izhodni) so sledile prodajne cene. Ker še proces prilagajanja cen ni umirjen, je težko napovedati, kje bo doseženo ravnovesje. Zato je povečan vrednostni obseg poslovanja v lanskem letu, ki se izraža skozi doseženi celotni prihodek (CP), porabljena sredstva (PrS) in doseženi dohodek potrebno previdno ocenjevati. Čeprav je bila dosežena proizvodnja v glavnem na planirani in ravni leta 1979, se je vrednostni obseg poslovanja občutno povečal. Za ilustracijo bomo navedli le nekaj ključnih števil, ki nam bodo služile pri nadaljnjih ugotovitvah.

V letu 1980 smo za DO TGA planirali 2.257,3 mio din CP, dosegli pa smo ga 2.899,6 mio din, kar znaša 28,5% več od plana. Od leta 1979, ko smo dosegli 1.913,6 mio din, je celotni prihodek višji za 51,5%.

V CP odpade preko 85,1% na prihodke od skupnega proizvoda. Zelo visoki delež v celotnem prihodku, nekaj nad 6% pa zavzemajo t.i. neblagovni prihodki, ki jih tvorijo tečajne razlike ob devalvaciji, prihodki od prodaje deviznih pravic in drugi izredni prihodki.

Izvozni prihodki znašajo 14,8% v skupnem prihodku. Tako na plan, zlasti pa na preteklo leto imamo zelo visoke indekse, kar je posledica višjih prodajnih cen, ki so sledile povečanim stroškom poslovanja.

Porabljena sredstva (materialni stroški in amortizacija) so znašala 1.904,3 mio din in so naraščali nekoliko zmernejše v odnosu na plan (I-120,7) in toliko v odnosu na preteklo leto kot celotni prihodek (I-151,1!). Tu se zelo nazorno vidi

delovanje inflacije, ki je žal tudi po devalvaciji nismo uspeli ustaviti. Res je sicer tudi, da so nekateri stroški, ki so v poslovnem poročilu za vsako TOZD podobno navedeni, naraščali tudi dvakrat hitreje kot celotni prihodek. Vendar so to fiksni stroški, ki v skupni vsoti stroškov niso odločilni, čeprav znižujejo dohodek in jih je treba omejevati. To pa je ena od nalog stabilizacije, na kateri se v TGA malo dela.

Podobno je z dohodkom. Visoka rast celotnega prihodka ob istočasni rasti porabljenih sredstev v mejah celotnega prihodka dopušča tudi enako nominalno rast dohodka. Drugo vprašanje pa je njegova realna rast.

V letu 1980 smo dosegli 995,3 mio din dohodka. To je nominalno za 46,3 odst. več od preteklega leta.

Že pri sestavi celotnega prihodka smo navedli, da zavzemajo visoki delež neblagovni prihodki, ki direktno zvišujejo tudi dohodek. Tako so v dohodku leta 1980 nahajajo

Korak

tudi prihodki, ki jih TGA namensko izloča za razvoj surovinske osnove, prihodki od tečajnih razlik pri devizah zaradi devalvacije, kot zunanega ukrepa, prihodki od prodaje deviznih pravic, ki so posledica zategnjene devizno bilančne situacije v širši družbeni skupnosti, in drugi prihodki.

Zato posebej poudarjamo, da je dohodek od prodaje ustvarjene proizvodnje bistveno nižji, kot je nekaj nad planiranim.

V poslovnem poročilu je izdelčna natančnejša

analiza izvora dohodka, ki je pokazala, da je v smislu določil 5. člena Dogovora o uresničevanju družbene usmeritve razporejanja dohodka za cca 93,3 mio din dohodka od izjemnih ugodnosti. Ta dohodek pa je potrebno nameniti za razvoj materialne osnove dela, ker se del tega dohodka cca 20 mio din namensko odvaja v smislu Zveznega Dogovora, rudnikom boxita, ostali del tega dohodka pa gre za razširitev materialne osnove v TGA.

Visoki doseženi dohodek pa ima za posledico

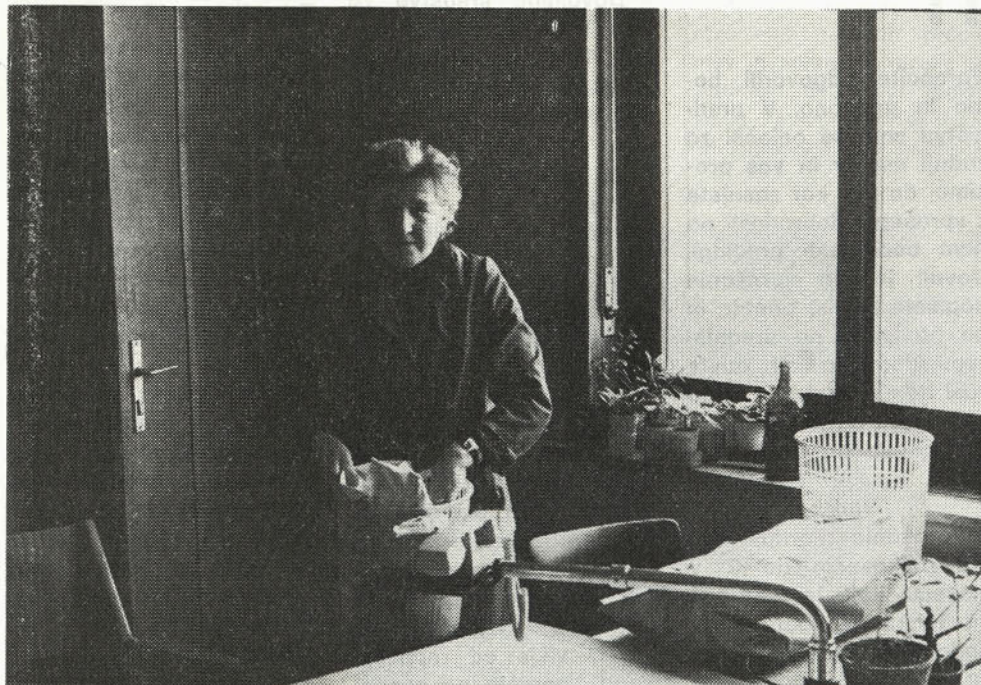
tudi višje prispevke in davke iz dohodka, ki skupaj s pogodbenimi in drugimi samoupravno dogovorjenimi obveznostmi znašajo 237 mio din.

Čisti dohodek znaša 785,3 mio din in je večji od planiranega za 56,2 od leta 1979 pa za 52,4%.

Razporejanje čistega dohodka v letu 1980 (in tudi v bodoče) mora potekati v skladu z družbenimi usmeritvami.

Del čistega dohodka porabimo že med letom za izplačila akontacije osebnih dohodkov, prehrano in stanovanjski prispevek. Drugi del čistega dohodka izdajamo na osnovi predpisov in drugih aktov izdajamo v rezervni sklad od koder se oblikujejo tudi skupne rezerve občine in republike; namensko za razširitev surovinske osnove ter prispevke za komunalno infrastrukturo in krajevne skupnosti. Preostali del čistega dohodka pa se skladno z družbenimi merili razporeja v sklad skupne porabe za ostale namene, dodatna sredstva za stanovanjsko izgradnjo, za osebne dohodke in v poslovni sklad.

Upoštevajoč porabo ČD med letom znaša nerazporejeni del ČD za leto 1980 287,9 mio din. Glede na visoko rast dohoda (Nadaljevanje na 4. str.)

Popoldne v tovarni

Poslovanje v letu 1980

(Nadaljevanje s 3. strani)

ka in zmerno rast tekoče potrošnje ČD med letom je ostanek čistega dohodka veliko večji od planirnega, pa tudi od doseženega v preteklem letu.

Iz nerazporejenega ČD je potrebno formirati še sklad skupne porabe za ostale namene in sredstva za razširitev materialne osnove dela. To je še posebej nujno v času, ko smo neposredno pred pričetkom modernizacije elektrolize, za katero bomo potrebovali samo za zakonsko lastno udeležbo (in Cash) sredi leta 1982 350 mio din. Delež sredstev TGA v skupni investiciji pa je seveda še trikrat večji.

Iz ostanka ČD se formira še tudi končni obračun sredstev za osebne dohodeke v višini, ki jo dovoljuje Družbeni dogovor. Vse to pa je odvisno od doseženih dejanskih rezultatov poslovanja

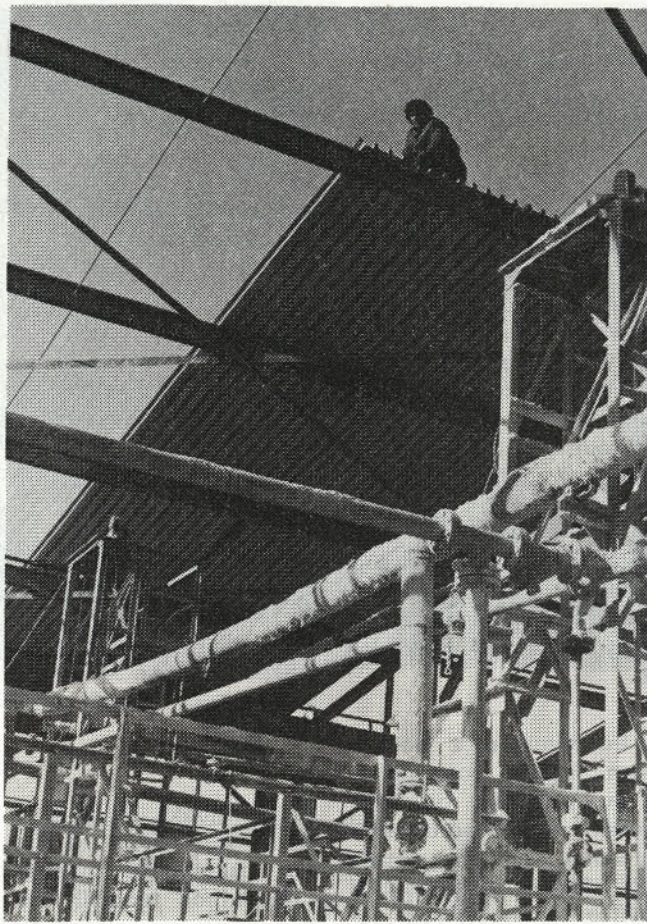
TGA kot celote vseh TOZD.

Po dogovoru o uresnitvi družbene usmeritve razporeditve dohodka v letu 1980, je rast osebnih dohodkov odvisna od rasti doseženega dohodka.

Tudi oblikovanje sklada skupne porabe za ostale namene je regulirano z imenovanim Dogovorom. V nadaljevanju so prikazana merila za ugotovitev dovoljene rasti osebnih dohodkov in SSP.

Sredstva ČD za OD se oblikujejo po določilu že omenjenega Dogovora tako, da njihova višina ostaja za nominalno rasti dohodka. Na osnovi določil letnega plana za leto 1980, je ugotovljena skladnost razporeditve ČD za OD na ravni delovne organizacije kot celote.

Dosežena rast dohodka v letu 1980 na preteklo leto, upoštevajoč do-

Streha

ločila 5. člena Dogovora znaša 38 %.

Dovoljena rast sredstev za OD za OZD, ki so imeli v letu 1979 poprečni OD med 11.301 do 12.300. (TGA ϕ 79 = 11.611) znaša 22,02 %.

Stimulacija za izvoz znaša 3 %, kar daje skupaj 25,02 %.

Dovoljena sredstva za leto 1980 (izplačilo za leto 1979 povečana za 25,02 %) znašajo 380.142.252.— din.

Za leto 1980 izplačana sredstva OD znašajo 362.468.748,60 din.

Stopnja izkoriščenosti dovoljene mase OD znaša 95,35 %.

Poraba sredstev sklada skupne porabe lahko znaša največ 18 % na porabo preteklega leta. Konkreten odstotek dovoljene porabe pa je odvisen od višine dejanskih izplačil na zaposlenega. Če je dejansko izplačilo v TOZD višje od republiškega poprečja na zaposlenega, se ta stopnja znižuje za vsakih 5 % razli-

ke za 1 indeksno stopnjo in obratno. Glede na to, da je sklad skupne porabe bil v letu 1980 razdrobljen po TOZD je izdelan za vsako TOZD poseben izračun dovoljene rasti SSP. Za TGA brez LLBK Trbovlje znaša dovoljeno povečanje SSP 11 % na porabo v letu 1980. Za posamezne TOZD pa so te stopnje različne in se gibljejo med 10 in 12, za LLBK Trbovlje pa 32.

V letu 1981 je bil spremenjen tudi Zakon o celotnem prihodu, ki določa, da se sredstva za prehrano za proizvodnjo TOZD pokrivajo iz materialnih stroškov, za delovno skupnost pa iz sklada skupne porabe. Ker še ni bil sprejet medrepubliški dogovor, ki bo določil gornjo mejo za prehrano v breme materialnih stroškov, smo pri oblikovanju sredstev za SSP predvideli 20 %, rezervno, za primer, če bi bil limit v materialnih stroških nižji od 650 din, kot je gornja meja v republiki.

Po zaključnem računu za leto 1980 se predlaga

razporeditev v SSP v višini dovoljene porabe v letu 1981 ločeno za vsako TOZD. Glede na to, da trkšna poraba sredstev SSP znotraj DO povzroča nepotrebno diferenciacijo delavcev, menimo, da bi v letu 1981 bilo najbolje združiti vsa sredstva SP ter jih na osnovi enotnih meril, ki jih imamo v glavnem zapisane v samoupravnih aktih, uporabiti enako za vse delavce. To nam narekuje tudi sistem pridobivanja dohodka iz skupnega prihodka.

Vse TOZD v DO TGA lahko za ostale namene SSP razporedijo za leto 1981 32.711 tisoč din ter za kritje prekoračitve (izguba ODP — 1980) 4.214 tisoč din. Skupno 36.985 tisoč din.

Iz te kratke informacije lahko ugotovimo, da smo poslovno leto 1980 finančno zključili precej boljše kot smo pričakovali. K boljšemu rezultatu so poleg prizadevanj celotnega kolektiva, dali svoj prispevek zunanji dejavniki, ki so v minulemu letu imeli predvsem pozitivne učinke na dohodek.

Z negativnimi pa se bomo krepko ukvarjali v letošnjem letu. Predlog za dokončno razporeditev čistega dohodka, ki je v obravnavi, je sestavljen tako, da upošteva družbena merila za razporeditev čistega dohodka na ravni delovne organizacije TGA. Zagotavlja tudi del nujno potrebnih sredstev za modernizacijo elektroliz, hkrati pa vzpostavlja normalna razmerja pri osebnih dohodkih v odnosu na DO Impol in ostale delovne organizacije v panogi črne in barvne metalurgije. Minimalne elemente stabilizacije pa vnosa tudi na področje porabe SSP, ki je v TGA za preko 40 % višja od republiškega poprečja na zaposlenega.

Vsi, od družbeno političnih organizacij, samoupravnih organov do slehernega delavca, se moramo sprijazniti z resnostjo sedanjega gospodarskega trenutka in predvsem storiti več za boljši jutri.

Pismo bralcem

Pred nedavnim smo na uredniškem odboru razpravljali o vsebini našega Aluminija. Ugotovitve niso bile preveč razveseljive. Premalo imamo dopisnikov, da bi s svojimi raznovrstnimi prispevki popestrili vsebino in tako bi lahko vsak našel kaj zase.

Ko sem brskala med zapiski iz prejšnjih let, sem odkrila rezultate ankete, na katero ste odgovarjali pred približno dvema letoma. Zanimivo je, da je večina anketirancev izrazila željo po neki stalni rubriki in predlagala celo naslove. Nekaj teh sem izpisala: Delavci sprašujejo, Pritožbe delavcev, Pravni nasveti,

Vprašajte odgovorili bomo in podobno. V uredništvu smo se odločili za zadnji naslov in vas prosimo, da nas kar zasujete z vprašanji, dobrodošli pa nam bodo tudi predlogi. Dovolj je, da vprašanje napišete na list papirja in ga naslovite na uredništvo Aluminija ali daste vaši administratorki, ki bo po kurirju ali kako drugače poslala na pravi naslov.

Vprašanja moramo dobiti najkasneje do 5. v mesecu, kajti le tako bomo lahko od ljudi, ki jim bodo vprašanja namenjena, zahtevali odgovor in pripravili vse potrebno za tiskarno.

Tople želje in stisk roke ob prazniku

Že čez nekaj dni bomo praznovali praznik ob katerem velja že v začetku reči to, da naša pozornost do tega praznika, katerega praznujejo v mnogih državah sveta — zato tudi mednarodni praznik dneva žena. Brez slehernega dvoma je to zares lep in enkratni praznik, predvsem za žene, ki živijo in delajo enakopravno v svobodnih državah, veliko — veliko manj pa za tiste, ki so še vedno sužnje tako domačega kot kolonialnega okolja. Pri nas tale praznik praznujemo dostojanstveno, saj so naše žene enakopravno z rami ob rami sodelovale v naši narodno osvobodilni vojni in smo jim tudi zato še toliko bolj izrazili vso spošto-

vojno in s tem nanesele mnogo trpljenja tudi še kako mnogim ženam in materam z otroci, ki so morale na pot v koncentracijska taborišča smrti in kjer so mnoge med njimi tudi po hudih mučenjih ostale za vedno v tuji zemlji.

Prav je, da se spomnimo tudi 1. konference AFŽ Jugoslavije, ki je bila 6. decembra 1942. leta v Bosanskem Petrovcu. Pomembna pa je bila predvsem zato ker je takrat na njej sodeloval tudi naš pokojni predsednik republike tovariš TI-TO, ki je to konferenco zaključil z naslednjimi besedami:

»Ponosen sem, da stojim na čelu armade, v kateri je

Iz naše kuhinje

razumljivo tudi dobro plačati. Vprašanje varstva pa je le drobica iz zelo zajetnega kupa nerešenih ter zamotanih vprašanj in stvari.

Kljub temu, da smo že večkrat (skoraj vedno) govorili in pisali o neustreznem praznovanju, ki ta praznik samo izničuje in mnogokrat ženske celo ponižuje, pa je treba ponovno poudariti, da bi naj sredstva za razna preobširna darila ženskam za tradicionalno praznovanje v raznih lokalih, za razna luksuzna potovanja in izlete v tujino (ponekod seveda), raje namenili za mnogo bolj konkretno reševanje problemov, ki tarejo ženske. Nihče nima nič proti svečanemu praznovanju naših žensk ob njihovem mednarodnem prazniku, kljub vsemu pa bi le o vseh praznikih morale voditi račun sindikalne organizacije v delovnih organizacijah, socialistična zveza, zveza zdru-

ženj borcev, šolskih kolektivov in drugih pa na svojih območjih, to je v krajevnih skupnostih in podobno. Zategadelj se tudi mi odločimo za prijateljski pogovor o tem, kako bi našim ženskam najboljše njihov položaj, za res prisrčen in topel stisk roke, ki naj bo naše prizadevanje sodelavkam za še uspešnejše in boljše delo ter pogoje, za šopek prijetelega pomladanskega cvetja za prav vse matere, žene in dekleta — pri tem pa seveda ne bi smeli nikakor pozabiti, da bo 8. marec zares pravi in resnični praznik šele takrat, ko bomo tudi mi vsi storili vse za to, da bo našim ženskim urejeno vse tisto, za kar mnogokrat nimamo posluha, ker skratka ne dojemamo in razumemo njihovih problemov in njihovega deleža pri skupnem doprinosu dohodka in čistega dohodka v DO, ter njihovim doprinosom v

naši samoupravni socialistični družbi.

Ob tem krajšem zapisu pa nam ob koncu zares preostane še samo to, kar smo že večkrat pisali in kaj bi radi omenjali, da mnogo odvečnih besed ob tako pomembnem prazniku raje spremenimo v delo in vsakdanjo prakso, saj bo šele takrat resnično 8. marec pravi praznik naših žena, mater in deklet — zato ob njihovem prazniku zares krepak stisk rok ter iskrene čestitke z željo, da bi se še mnogokaj izboljšalo. **PRIJETNO PRAZNOVANJE, DRAGE SODELAVKE V DO, KOT VSE OSTALE V NAŠIH KRAJEVNIH SKUPNOSTIH, NA NAŠIH KMETIJAH IN POVSOD TAM, KJER JE DELEŽ NAŠE ŽENSK VE-LIKANSKI!**

France MEŠKO

Anica

vanje. Če se spominjamo naše pretekle zgodovine — na vse kar je bilo storjenega za pristno enakopravnost med spoloma, naj bo ta dan, ko izrekamo priznanja tako znanstvenicam, umetnicam, pa tudi posebno naših sodelavkam ter tistim skromnim tihim materam, ki se razdajajo za svoje najbližje. In ob tem prazniku še končno naj bo prav ta dan — dan globoke zahvale njim, ki so jim leta že odbrzela ob napornem vsakdanjem delu ter sedaj že mnoge uživajo tudi več kot zaslužen pokoj, bodisi same ali pa v krogu svojih družin. Prav pa je, da se ob tem in podobnih praznikih za hip ustavimo ob mejnikih, ki več kot dovolj zgovorno govorijo o pomembnosti takozvanega »ženskega vprašanja«.

Že na V. konferenci komunistične partije Jugoslavije meseca oktobra 1940. leta v Dubravi pri Zagrebu — skoraj tik pred tistim nikoli pozabljenim usodnim dnem, ki je pahnil svet v strahotno drugo svetovno

ogromno število žena. Lahko rečem, da so v boju in po svojem junaštvu na prvem mestu in v prvih vrstah in našim narodom je lahko v čast, da ima takšne hčerke.« Te besede, izrečene na tej konferenci pa naj ostanejo tudi v naših srcih in nam naj bodo spoznanje, da so tudi danes naše žene mnogokje v prvih vrstah našega družbenega in samoupravnega življenja. Seveda pa je še mnogokje tudi tako, da je zastopanost žensk v raznih organih v DPO in delegacijah še vedno premajhna. Dobro sicer vemo, da mnoge kandidatke zadoščitev ne more sprejeti, ker so prezaoptovane in preobremenjene z vsakodnevnim delom na delovnem mestu v delovni organizaciji, doma pa kot gospodinja in mati tudi z večkrat neurejenim varstvom svojih otrok. Še danes mnogokje vrtci ne prilagajajo urnikov varstva, tako da bi lahko žena opravljal nekater funkcije v popoldanskem času. Dobro vemo, da bi si v tem primeru morala priskrbeti varstvo otrok na domu ter ga

Domov

Srednjeročni plan razvoja TOZD, DSSS in DO TGA za obdobje 1981-1985

1. Uvod

Po predvidenem planu sprejemanja temeljev plana temeljnih organizacij in smernic za izdelavo plana delovne skupnosti skupnih služb bomo sprejemali:

- temelje planov TOZD DO TGA na referendumu 10. 3. 1981 in
- smernice za plan DSSS TGA na zborih delavcev prav tako do 10. 3. 1981.

Menimo, da je prav, če v tej številki Aluminija ponovno informiramo vse zaposlene o najvažnejših razvojnih usmeritvah in nalogah, ki jih bomo realizirali v srednjeročnem obdobju 1981—1985, da bi vsi vedeli zakaj se opredeljujemo na referendumu in glasovali »ZA«. Uspešni izid referenduma in trdna odločnost vseh zaposlenih je garancija, da bomo zadane cilje kljub težkim pogojem poslovanja tudi uresničili. Enotnost vseh temeljnih organizacij in vseh zaposlenih v TGA je pogoj, da bomo kljub stabilizacijskim prizadevanjem in omejenimi materialnimi možnostmi dobili podporo širše družbene politične skupnosti za modernizacijo in razširitev proizvodnje primarnega aluminija v Kidričevem.

2. Vsebina srednjeročnih planskih aktov

2.1. Skupni interesi in cilji razvoja TOZD, DSSS in DO TGA

Najvažnejša in največja investicija v srednjeročnem obdobju 1981—1985, ki je življenjskega pomena za obstoj in razvoj naše DO, je modernizacija proizvodnje primarnega aluminija. Izgradnja nove elektrolize in vseh potrebnih spremljajočih objektov ter rekonstrukcija elektrolize B na predpečene anode bo omogočala uresničenje naslednjih družbenoekonomskih ciljev:

- zagotovitev normalnih delovnih pogojev, preprečevanje invalidnosti, uničevanje okolja

- posodobitev tehnologije, ki bo z nižjimi stroški surovin, energije in dela omogočila ekonomično proizvodnjo aluminija in nadaljnji razvoj vseh TOZD, DO in SOZD ter širše družbene skupnosti

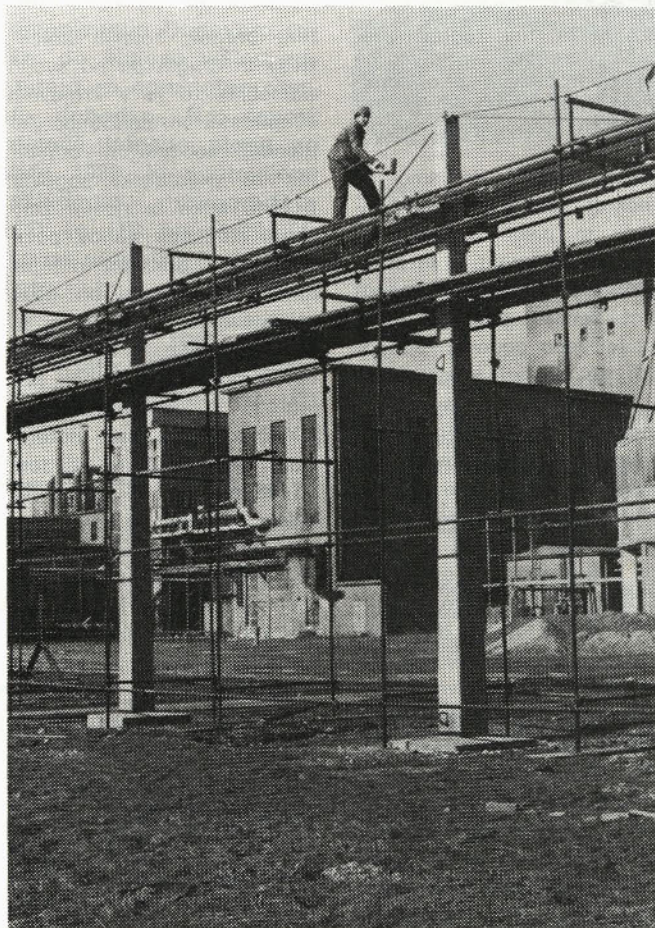
- zagotovitev reprodukcijskega materiala predelovalni industriji na osnovi aluminija, zmanjšanje uvozne odvisnosti in povečanje izvoza proizvodov višje stopnje predelave

- povečanje blagovne pro-

izvodnje od sedanjih 47.000 na 62.000 ton v letu 1986. Povprečna letna rast proizvodnje v obdobju 1981—1985 bo 3,2 odst., v obdobju 1980—1986 pa 4,9 odst.

Vrednost investicije v modernizacijo proizvodnje primarnega aluminija je 3.116 milijonov din. Naložbo bomo financirali iz lastnih sredstev, združenih sredstev v SOZD, združenih sredstev ostalih predelovalcev aluminija, tujimi krediti za opremo in finančnimi krediti domačih bank.

Projekt modernizacije proizvodnje primarnega aluminija smo v SS o temeljih plana DO uvrstili pod drugo prioriteto.

Montaža

V prvi prioriteti so že pričete investicije tako imenovane investicije kontinuitete, ki jih moramo končati. Te investicije so: modernizacija livarne I. faza, izparilniki, visokotlačni parni kotel in flotacija kriolitnih pen.

Realizirali bomo tudi projekt proizvodnje vodnega stekla in izvedli pripravljala dela za uvedbo proizvodnje zeolita A. Obe investiciji sta po do sedaj dosegljivih informacijah in tehnično-tehnoloških prednosti v TOZD Tovarni glinice ekonomsko upravičeni.

Ostale važnejše investicije so:

- V TOZD Livarni lahkih barvnih kovin: visokotlačni livni stroj, oprema za čiščenje odlitkov in naprave za avtomatizacijo livnih postopkov

- V TOZD Vzdrževanje so zaradi nujnosti ureditve nekaterih delavnic in potreb ostalih temeljnih organizacij opredelili prioritetni vrstni red svojih investicijskih namer in sicer:

1. Ventilski delavnica (izboljšati želijske pogoje in organizacijo dela pri obnovi ventilov, črpalk in prenosnikov ter urediti skladišče-

struženje klinov, rezkalni stroj, kalilna peč, vrtni stroj itd.) in ostale nadomestvene investicije.

- V TOZD Promet je predvidena izgradnja garaž ter modernizacija in nadomestitev vozil in opreme.

- V TOZD Kontrola kvalitete nameravajo zgraditi laboratorij in modernizirati laboratorijsko opremo

- V DSSS: zamenjava klime naprave, zgradba za potrebe obratne ambulante, varstva pri delu in izobraževanja, polnilnica za polnjenje gasilskih aparatov, gasilski avto, fotokopirni stroji in nadomestitev ostale dotrajane opreme.

Možnosti realizacije teh naložb bomo ugotavljali ob sprejemanju letnih planov. Pred vključitvijo teh investicij v letne plane bomo v primeru spremenjenih pogojev poslovanja ponovno preverjali ekonomske, tehnične in druge razloge za uresničenje teh namer.

V srednjeročnem obdobju 1981—1985 bomo izboljšali tudi razvojno raziskovalno delo. Razvojno raziskovalne naloge in študije so v tesni povezavi s konceptom modernizacije proizvodnje aluminija in se predvsem nanašajo na spremembo in izboljšanje tehnološkega postopka.

Poleg tega bo razvojno raziskovalno delo v TOZD Tovarni glinice potekalo še na področju novih proizvodov — sintetičnih zeolitov, v TOZD Predelavi aluminija pa bomo razvijali sedanje proizvode — livarske in gnetne zlitine in osvajali proizvodnjo novih proizvodov v novi livarni.

2.2. Zaposlovanje in kadrovska politika ter izboljšanje delovnih in življenjskih pogojev delavcev

V temeljih planov vseh TOZD in DSSS smo enotno in vsebinsko enako opredelili:

- kadrovske politiko (zaposlovanje, potrebno šte-

vilo in strukturo kadrov, izobraževanje, motiviranje in delitev OD) in

- izboljšanje delovnih in življenjskih pogojev delavcev (zdravstveno in socialno varstvo delavcev, stanovanjsko dejavnost, organizirano letovanje delavcev, aktivno rekreacijo, množično rekreacijo, družbena prehrana ter zadovoljevanje kulturnih potreb delavcev).

V naslednjem srednjeročnem obdobju bomo skrbeli za usklajevanje strukture in števila zaposlenih s predvidenimi potrebami in razvojem naše DO. Do leta 1985 bomo povečali število zaposlenih na 2561 delavcev oz. za 2,2 odst. povprečno letno. Posvetili bomo veliko pozornost vzgoji in strokovnemu izpopolnjevanju kadra. To bomo uresničevali s tem, da bomo spodbujali izobraževanje ob delu strokovnih kadrov in štipendirali študente in dijake ter organizirali izobraževanje v TGA.

V tem obdobju moramo ustaviti pretirano naraščanje fluktuacije, kar pa bomo dosegli le, če bomo modernizirali proizvodnjo primarnega aluminija in s tem izboljšali delovne pogoje, posvetili ustrezno skrb za razvoj samoupravljanja, medsebojnim odnosom, družbenemu standardu in uvajanju novih delavcev v razmere TGA. Postopoma bomo uvajali in izpopolnjevali tudi sistem stimulativnega nagrajevanja.

Izboljšanje zdravstvenega varstva in zmanjšanje izostankov zaradi bolezni od sedanjih 6,42 na 5,5 odst., zaustavitev sedanje stopnje naraščanja invalidnosti bomo dosegli z izboljšanjem delovnih razmer in ostalimi predvsem preventivnimi ukrepi: aktivno rekreacijo, z vzgojo zaposlenih glede zdravega načina življenja, omogočanjem letovanja zaposlenih, pogostejšim periodičnimi pregledi, s pravočasno premetitvijo delavcev, ki jim grozi invalidnost,

(Nadaljevanje na 7. strani)

Srednjeročni plan razvoja TOZD, DSSS in DO TGA za obdobje 1981-1985

(Nadaljevanje s 6. strani)

z ustrezno zaposlitvijo invalidov, itd. Da bi kar najbolj posodobili in povečali učinkovitost zdravstvenega varstva, bomo v planiranem obdobju pristopili k izgradnji novega montažnega objekta za potrebe zdravstvene dejavnosti. V okviru SOZD Unial bomo proučili možnost izboljšanja zdravstvenega varstva z ustanovitvijo dispanzerja za medicino dela.

Da bi v kar največji možni meri zadovoljili stanovanjske potrebe delavcev, bomo poleg stanovanjskega prispevka izločali tudi sredstva iz ČD, da bi v naslednjem srednjeročnem obdobju:

- zagotovili cca 100 družbenih stanovanj
- kreditirali individualno stanovanjsko izgradnjo — cca 80 posojil
- pripravili projekt individualne stanovanjske izgradnje v Kidričevem ali v naselju Njiverce
- kreditirali rekonstrukcije in adaptacije ter povečali število samskih stanovanj.

Za organizirano letovanje delavcev in za izboljšanje rekreacije delavcev bomo v obdobju 1981—1985 ustrezno vzdrževali in sanirali počit-

niški dom v Crikvenici in bazen v Kidričevem ter povečali razpoložljive kapacitete za 10 ležišč v naselju Murter. V letu 1981 bodo sedaj razpoložljive kapacitete povečane še za 2 ležišči v Nerezinah in 11 ležišč na Pungartu.

Da bi lahko zagotovili izboljšanje prehrane delavcev, bomo v tovarni zgradili sodoben obrat družbene prehrane.

3. Nadaljne aktivnosti pri izdelavi in sprejemanju ostalih srednjeročnih planskih aktov

Delavski sveti temeljnih organizacij bodo takoj po sprejemu temeljev plana TOZD na referendumu sprejemali plane temeljnih organizacij. Naloga delavskih svetov je, da ugotovijo, če so plani za obdobje 1981—1985 vsebinsko usklajeni s temelji planov temeljne organizacije in sprejmejo plane.

Plani temeljnih organizacij se vsebinsko ne bodo dosti razlikovali od temeljev planov TOZD, ker smo morali zaradi zagotovitve usklajenosti razvoja DO, obsega proizvodnje in storitev ter ostalih materialno blagovnih tokov med temeljnimi organizacijami in zaradi planiranja in spremljanja poslovanja TOZD po principu skup-

Hrana

nega prihodka vsebinsko in po obsegu podatkov razmeroma natančno opredeliti temelje plana temeljnih organizacij.

S takšnim pristopom smo si zagotovili tudi potrebne osnove za izdelavo Samoupravnega sporazuma o temeljih plana DO, saj s tem sporazumom temeljne organizacije opredelijo medsebojne pravice in obveznosti v obdobju 1981—1985.

Delavski sveti temeljnih

organizacij bodo po referendumu ugotavljali tudi usklajenost SS o temeljih plana DO s temelji plana TOZD in skienili samoupravni sporazum. Po sprejemu SS o temeljih plana delavski sveti TOZD in DSSS sprejmejo tudi plan DO.

Delavski svet DO TGA bo istočasno s sprejemanjem predlogov temeljev planov TOZD ocenil osnutek SS o temeljih planov DO in ga dal v 15. dnevno javno obravnavo. Po uskladitvi pripomb iz javne obravnave bodo o usklajenem predlogu sporazuma razpravljali delavski sveti TOZD in ga sprejeli. Delavski svet DO TGA bo takoj po sprejemu SS o temeljih plana DO sprejel predlog srednjeročnega plana delovne organizacije za obdobje 1981—1985 in ga posredoval še delavskim svetom TOZD in DSSS v sprejem. Delavski svet DO sprejme plan DO, ko ugotovi, da so ga pred tem sprejeli vsi DS TOZD in DSSS. Rok za sprejem je 25. 4. 1981.

Delavski svet DSSS bo do 18. 2. 1981 sprejel usklajen predlog smernic za plan DSSS in ga dal v sprejem zboru delavcev delovne skupnosti. Na osnovi smernic za plan bo izdelan plan DSSS, ki ga bo sprejel DS DSSS potem, ko bo ugotov-

vil usklajenost predloga plana s smernicami. K planu DSSS mora podati soglasje delavski svet TGA.

Vse srednjeročne planske aktivnosti morajo biti po postopkih za sprejem planskih aktov končane do 25. 4. 1981. Ta rok nikakor ne bi smeli več podaljševati, saj s planskimi aktivnostmi, opredeljenimi v programu priprave in sprejemanja srednjeročnih planov, že močno zamujamo.

Z uskladitvijo temeljev planov TOZD in sprejetjem le-teh na referendumu ne bi smelo priti do resnejših težav in razhajanj pri sprejemanju ostalih planskih aktov, saj so to pravzaprav le »izvedeni« planski akti, ki morajo biti usklajeni z osnovnimi smernicami razvoja, opredeljenimi v temeljih planov temeljnih organizacij in v njih ne more priti do bistvenih vsebinskih sprememb.

Samoupravni organi in družbeno politične organizacije se morajo aktivno vključiti v razprave in dosledno vztrajati pri spoštovanju rokov, da bodo lahko vse aktivnosti usklajene in dosledno izvedene.

Direktorica sektorja za plan, organizacijo in AOP
Erika Feguš, dipl. oec.

Petek

Seminar za člane delavskih svetov

Izobraževalni center TGA je pripravil dvodnevni seminar za člane delavskih svetov. Udeležilo se ga je 160 delavcev TGA, ki so bili zadovoljni s krajem in še bolj s predavatelji. O samoupravljanju v Jugoslaviji, delavskih svetih in kadrovski politiki je spregovoril Jože Glazer. Ker je to zanimiva tema, ki bo zanimala prav gotovo tudi vse naše delavce, bomo glavne točke objavili v naslednji številki Aluminija. O samoupravni organiziranosti v TGA je govoril Branko Resnik, o vlogi in pristojnosti delavskih svetov pa Anton Kozoderc. Edini tuji predavatelj je bil Stanko Lepelj, ki je govoril o vlogi DPO in samoupravnem odločanju. Zelo aktualno je bilo predavanje Franca Lukmana in Erike Fe-

guš in sicer o zaključnem računu ter planiranju. Menimo, da prav to zanima vse naše delavce, zato v tej številki objavljamo njuna članka.

Drugi dan seminarja je spregovoril o delavskem svetu in SLO Miro Kovač, o delegatskem sistemu Anton Selmajer in o zahtevkih za varstvo pravic Jožica Peršoh. Ob koncu so vsi udeleženci z navdušenjem sprejeli predavanje glavnega direktorja, ki je osvetlil probleme o modernizaciji elektrolize in govoril o razvoju TGA.

In še droben podatek za primerjavo: seminarja se je udeležilo 160 delavcev TGA, stroški pa so znašali 27.669,60 din. Leta 1978 se je seminarja, ki je bil v Rogaški Slatini, udeležilo 42 delegatov, stroški pa so znašali 54.250,00 din.

Udeleženci seminarja za člane delavskih svetov o seminarju

(analiza odgovorov ankete)

Izobraževanje delegatov samoupravnih organov bo

moralo postati naša stalna praksa, saj lahko samoupravno odloča le tisti dela-

Udeleženci seminarja

vec, ki pozna svoje dolžnosti in pravica, ter je pravilno informiran o problematiki, o kateri odloča. Da bi lahko čim bolj uspešno organizirali seminarje in ostale oblike izobraževanja delegatov ter pri tem upoštevali pripombe udeležencev, smo na seminarju za delegate delavskih svetov izvedli manjšo anketo. Udeleženci seminarja so odgovarjali na vprašalnik, s katerim smo želeli zvedeti njihova mnenja.

Na vprašalnik je odgovorilo 129 udeležencev iz naših TOZD in DSSS. Med njimi je bilo največ članov delavskih svetov TOZD (63,6 odst.), delavskega sveta TGA (17,1 odst.), ter ostali — tajniki samoupravnih organov, sekretarji in predsedniki OO DPO (15,5 odst.)

Mnenja o seminarju

Udeleženci so bili zadovoljni s seminarjem, saj jih je 60,5 odst. izjavilo, da jim seminar zelo ugaja, 37,2 odst. pa jih je bilo delno zadovo-

ljnih. Večina se je strinjala z odločitvijo, da je bil seminar v dvorani ODP, saj sta bila proti temu prostoru le 2 anketiranca. Nekateri so menili, da je bilo prvi dan v dvorani malo prehladno — to je bila tudi edina pripomba na usluge delavcev ODP, ki so se na seminarju tudi izkazali.

Mnenja o vsebini seminarja

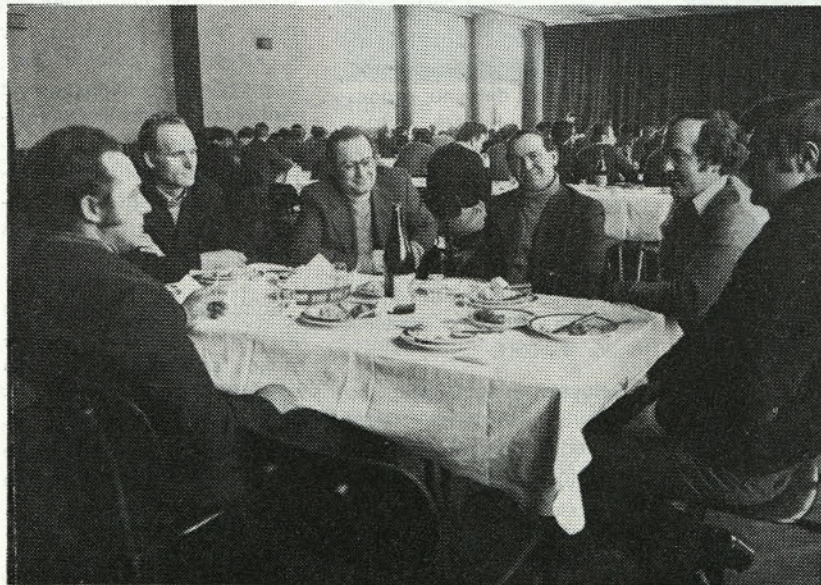
Večina delegatov je bila zadovoljna tudi z vsebino seminarja (zelo — 56,6 odst., delno — 41,9 odst., 1,5 odst. pa jih ni odgovorilo).

Odgovori so pokazali, da večina samoupravljalcev najbolj zanimajo problemi naše delovne organizacije. Delavci želijo izvedeti vzroke in rešitve za probleme, s katerimi se srečujejo vsaki dan, pa sami večkrat ne najdejo ustreznih rešitev oz. niso dovolj dobro informirani. To so potrdile tudi teme, ki so jih predlagali za naslednje seminarje. Predla-

gane teme so iz skoraj vseh področij samoupravljanja in organiziranja v TGA. Za primer bomo navedli le nekatere, ki so bile večkrat predlagane: — vodenje sej delavskih svetov in priprava gradiva, — odgovornost delegatov samoupravnih organov, — kako naj delegat pridobi mnenje svojih sodelavcev, — izvajanje določenih pravilnikov in sporazumov v TGA, — mladi in samoupravljanje, — medtozdovski odnosi, — odgovornost v TGA, — tehnološka in delovna disciplina, — nagrajevanje po delu, — kadrovanje za odgovornejša dela oz. naloge v DO, samoupravnih organih in DPO, — dohodkovni odnosi v SOZD UNIAL...

Predlagane teme bomo upoštevali pri organiziranju naslednjih oblik izobraževanja delegatov samoupravnih organov.

(Nadaljevanje na 9. strani)

Med odmorom

Udeležencem seminarja je spregovoril tudi glavni direktor Franjo Gnilšek, dipl. ing.

Udeleženci seminarja za člane delavskih svetov o seminarju

(Nadaljevanje z 8. strani)

Predlogi udeležencev

Anketirani so na koncu ankete tudi navedli svoje predloge, kako bolje organizirati izobraževanje delegatov. Med drugim so predlagali, da je potrebno takšne seminarje organizirati v začetku mandatne dobe, ter ob vsakih volitvah v organe upravljanja. Vsaj enkrat letno bi morali organizirati srečanje delegatov ZGA, kjer bi lahko menjali izkušnje ter informacije o svojem delu. Ta srečanja bi bila tudi priložnost za menjavo mnenj med vodilnimi delavci in delegati.

Nekateri so menili, da je bila na predavanjih podana v glavnem le razlaga in tolmačenje, kako naj bi bilo oz. kako je potrebno delati. Predlagajo, da bi poznavalci razmer v TOZD in TGA opozorili na najbolj tipična razhajanja in težave pri ureničenju samoupravljanja v teoriji in praksi. S konfrontiranjem »kako bi dejansko« da bi pokazali najprimernejše rešitve problemov.

Namesto zaključka

Za konec analize vprašalnika o seminarju za člane delavskih svetov, bi lahko namesto zaključka navedli mnenje enega od udeležencev: »Od vseh seminarjev, ki so bili organizirani v zadnjih letih, je po mojem mnenju ta zadnji najbolj uspel, kajti predavatelji so teme in način podajanja prilagodili našim razmeram. Zato so bili bolj razumljivi in zanimivi kot pa predavatelji od drugod, ki so bili s svojimi temami na »previsokem« nivoju.

B. GLAZER

Mnenja o predavateljih

Večina prisotnih je bila zadovoljna, da smo za predavatelje izbrali delavce TGA (kljub temu, da smo bili do sedaj prepričani, da so dovolj kvalitetni le predavatelji, ki niso iz TGA), 56,6 odst. udeležencev je bilo s predavanji zelo zadovoljno, saj so bili dovolj razumljivi, 41,9 odst. pa jih je bilo z njimi zadovoljno. Tudi mnenja o predavateljih so bila v glavnem zelo dobra, kot primer navajamo mnenje enega od delavcev:

»Že spoznanje, da imamo v lastni delovni organizaciji predavatelje, ki lahko dovolj kvalitetno pojasnijo dogajanja v TGA in izven nje, je dovolj. Teme aktivnih dogajanj so bile dovolj dobro podane.«

Problematika, ki bi jo naj obravnaval naslednji seminar

Teme, ki so jih delavci predlagali za naslednji seminar, so pokazale, da je v naši delovni organizaciji še ogromno problemov, o katerih bi bili delegati samoupravnih organov radi bolje informirani. Skoraj vsak, ki je odgovarjal na vprašalnik, je navedel drugačno problematiko: — razvojni načrti in perspektiva naše proizvodnje, — sodelovanje strokovnih delavcev z delavci v proizvodnji, — pripombe in dopolnitve PMS metode, — vloga in položaj Delovne skupnosti skupnih služb v TGA, — vloga sindikata in drugih DPO v TGA, — odnosi na nivoju SOZD, — problematika reševanja delovnih invalidov, — problem nagrajevanja po delu in pripombe na PMS.

Iz strojne delavnice

Uspešno izveden seminar

Izobraževalni center naše delovne organizacije je v dneh 6. in 7. februarja 1981 organiziral dvodnevni seminar za vse delegate DS TOZD, DSSS in TGA, ki je bil v veliki dvorani TGA v obratu družbene prehrane. Za vse delegate DS je bil seminar obvezen, vabljeni pa so bili tudi vsi direktorji TOZD in glavni direktor TGA, sekretarji OO ZK, predsedniki IO OOS in ZSMS ter tajniki samoupravnih organov. Že v začetku moram poudariti, da je seminar resnično dosegel svoj namen, glavna vrлина vsega pa je to, da je bil organiziran v naši dvorani — to pomeni doma — in ne v Moravskih toplicah, Borlu, Rogaški Slatini ali še kje, kot se je to dogajalo prejšnja leta in kar je najpomembnejše, da so predavali naši domači predavatelji iz naše delovne organizacije (razen tov. Stan-

ka Lepeja iz Ptuj), ki so svoje delo opravili izvrstno, saj so bile teme seminarja prilagojene povsem našim razmeram v TGA, kar je izrednega pomena.

Predavali pa so iz raznih področij, ki so danes pač za delegate DS in ostalih DPO pomembni in potrebni pri njihovem vsakdanjem delegatskem in družbenopolitičnem delu. Tako so delegati in vabljeni gosti poslušali teme o samoupravljanju v Jugoslaviji, samoupravni organiziranosti v TGA, vlogi DPO pri samoupravnem odločanju (to temo je predaval tov. Lepej Stanko iz OK UKS Ptuj). Nadalje je tekla razprava o zaključnih računih, planiranju, vlogi DS v okviru SLO, delavski svet in kadrovska politika, delegatski sistem, predvsem pa je bila zanimiva tema o modernizaciji elektrolize in nadalj-

njem razvoju TGA, o čemer je predaval naš glavni direktor TGA ing. Franjo Gnilšek. Čeprav so bile vse teme zanimive in za delegate poučne in koristne, pa je bila vsekakor prav zadnja tema najbolj zanimiva in za vse prisotne še posebej privlačna, ne le zato, ker je o tem predaval naš glavni direktor, ampak predvsem zato, ker smo vsi prisotni izvedeli mnogo o naši nadaljnji perspektivi, o razvoju naše delovne organizacije v okviru SOZD in podobno. Poudaril sem že, da so nas prav naši domači predavatelji izredno presenetili v svojih izvajanjih in niso bile povsem slučajne pripombe zakaj smo nekoč tako radi iskali samo (povdarjam samo) zunanje predavatelje, ki nam glede naše problematike niso mogli prav nič po-

(Nadaljevanje na 10. strani)

Na svežem zraku

Poslušalci

Uspešno izveden seminar

(Nadaljevanje z 9. strani)

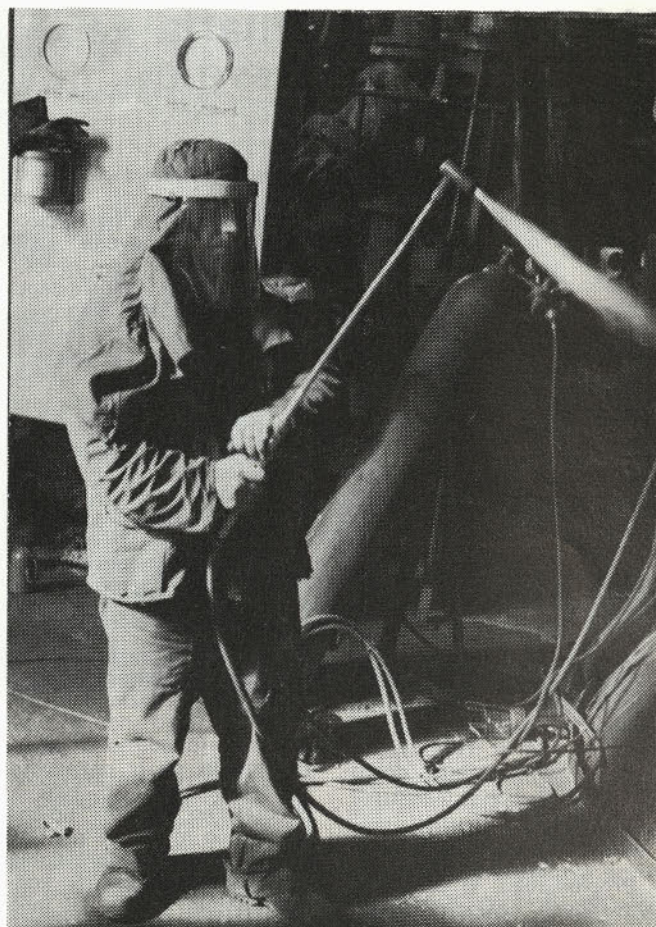
vedati in smo bili primorani poslušati le teme o katerih smo že tolikokrat bili seznanjeni preko TV in radia ter dnevnega časopisja. Prepričan sem, da so tudi naši stabilizacijski ukrepi za varčevanje pripomogli k temu, da smo lahko končno spoznali naše predavatelje bolj od blizu in nakazano problematiko, ki je za vse nas izrednega pomena za našo prihodnost. Ni moj namen pisati o tem, zakaj smo nekoč organizirali podobne seminarje predvsem izven območja naše občine, toda sedanjí seminar izveden v okviru lastne delovne organizacije, nam je le dal še en poduk več in sicer, da bi se morali že davno prej stabilizacijsko obnašati po lastnih izkušnjah, ne pa prek ostalih odločitev naših najvišjih organov. Pa pustimo preteklost v kateri nismo bili edini, ki smo se tako obnašali, ampak raje pogledimo našo prihodnost, v kateri nas čaka še marsikatera neznanika na katero moramo pa le biti pripravljeni. Pripravljen je pa lahko le tisti, ki poleg

svojega znanja na delovnem mestu pozna tudi našo družbeno politično ureditev, tekočo problematiko, sistem samoupravljanja ter še in še.

Če ob koncu tega krajšega sestavka sklenem svoje razmišljanje o minulem seminarju za vse delegate DS TOZD in TGA ter vse ostale lahko rečem (in prepričan sem, da tudi v imenu vseh, ki so na tem seminarju bili prisotni), da je bil to seminar, kakršnih si tudi v bodoče želimo: s predavatelji iz našega delokroga, iz naše delovne organizacije, morda še z željo, da bi v bodoče bil kakšen predavatelj tudi iz naše SOZD UNIAL, da bi se bolj podrobno seznanili še z drugimi vidiki problemov ali uspehov naše sestavljene organizacije združenega dela, saj se moramo med seboj še kako poznati ter vedeti za skupne uspehe in težave, katere je moč reševati le s skupnimi napori in močmi. Prav tako pa bi se tudi osebno med seboj veliko bolj spoznali in lahko izmenjali naša skupna stališča, mnenja, predloge itd.

In kaj naj rečem ob vsem, kar je bilo povedano na seminarju! Le edino to, da bi sedaj vsi delegati DS TOZD in TGA, kot tudi v OOS in OO ZK dosledno izvajali dobre strani iz tega seminarja, in da bi to v celoti prenesli tudi v svojih delovnih sredinah na ostale sodelavce, ki se tega seminarja pač niso udeležili, da bi enotno in s skupnimi močmi premagovali vse težave in probleme s katerimi se vsakodnevno srečujemo in s katerimi moramo še kako računati tudi v bodoče. Če je v kolektivu enotnost in še povrh dobra volja, potem ni problemov, ki jih sami ne bi mogli rešiti. Končna ocena pa naj bo takale: Odlično izveden in uspešen seminar ter vso pohvalo našim predavateljem za njihov trud in doprinos v nadaljnjem izobraževanju naših delegatov v vseh okvirih našega vsakdanjega družbenopolitičnega in samoupravnega delovanja! Takih seminarjev in predavanj v domačem krogu pa si želimo tudi v bodoče!

France MEŠKO

Rezalec

Komunisti naj dokažejo svoje delo

Sam naslov prav gotovo ni najbolj primeren za to, kar v naslednjih vrsticah mislim poudariti, toda drugega mi zaenkrat le ni prišlo na pamet — pa nič zato, saj si lahko naslov predstavim vsak bralec sam po svoji presoji.

Zadnje čase vse bolj opažamo tudi pri nas, da večje število članov zveze komunistov ne opravlja svojega dela tako kot bi to morala že po samem statutu in programu, saj to največkrat opazimo na raznih predavanjih, pomembnejših sejah in sestankih, konferencah in podobno. Vedno sem bil in ostanem zagovornik tega, da sleherni komunist mora najprej s svojim delom dokazati, da je res vreden tega, da je član ZKS (ZKJ) — in šele nato kazati svojo člansko knjižico in se predstavljati kot član ZK. Prav taki nam s svojim nerazumljivim obnašanjem delajo več škode kot koristi, če namreč smatrajo, da so s plači-

lom članarine (ta sicer res ni majhna) opravili svojo dolžnost, ki jo ima član ZK. Mnogokrat sem že tudi predlagal, da naj sleherni komunist — predvsem tisti, ki živi in dela v drugi KS v drugem kraju prinese konkretne dokaze, kje dela, kaj dela in kakšne so njegove funkcije. Poudarjal sem in to tudi tokrat ponovno, da se mnogo članov ZK skriva za krinko članske knjižice, da v svoji OO trdijo kako so obremenjeni v KS kjer živijo, in da se ne vidijo iz funkcij, ki jih opravljajo, medtem pa obratno v svoji OO v KS, kako so obremenjeni v svoji delovni organizaciji s številnimi funkcijami in obremenitvami, ki jim menda celo niso kos in podobno. Predlagal sem, da se te trditve preverijo preko tistih pristojnih organov v OO ali KS kjer imenovani živi in dela, da se enkrat temu slepomišenju in skrivanju pod krinko člana ZK pride že do konca. Pred nami so

namreč že postavljene zahtevne in odgovorne naloge, ki bodo morale angažirati slehernega komunista, da se res aktivno vključiva v to, in da si prizadeva, da svojo nalogo čimbolj dostojno in vestno opravi. Toda to bo možno le v primeru, če je v svoji sredini delal kot pravi komunist in je tudi priljubljen med svojimi krajanji in ostalimi občani. Ugotavljamo tudi, da mnogi člani ZK ne opravljajo svoje naloge zato, kar trdijo, da so zato pred ostalimi nekako zapostavljeni, in da imajo premalo podpore od OO v raznih svojih predlogih, prizadevanjih in podobno. Mislim, da to tako v celoti ni res in da tukaj bolj izhaja stališče neka-ko tako: »Če ne bom uspel v svojih prizadevanjih za dosego cilja, ne bom aktivno delal v osnovni organizaciji, še manj pa v ostalih DPO in društvih v DO in KS kjer živim«. Zmotno in še kako zmotno! Danes smo vsebolj priče mnogim takim am-

bicijam, ko se take stvari dogajajo celo v še kako visokih forumih, toda to ni merilo za nas, da bi naj bili prav taki ali njim podobni. Ko je bila v naši delovni organizaciji delovna skupina OK ZKS Ptuj, smo tudi na našem sestanku v TOZD, to je na sestanku OO ZKS TOZD Glinica slišali marsikaj, še vedno pa ne vsega, kar nas vse skupaj žuli. Čeprav je zelo konkretna in pristojna razprava nakazala mnogo problemov, ni prebudila tudi zavesti tistih članov ZK, ki še vedno mislijo, da je številčnost članov ZK v neki TOZD že dovolj, da se tudi oni vrinejo med tiste, ki so akti-

virani na vseh linijah od DO do KS in občine ali še celo dalje, ki so preobremenjeni, medtem ko oni lepo vedrijo pod svojo člansko izkaznico. V bodoče bodo morali svojo aktivnost velikovečkrat pokazati tudi v samoupravnih organih, ko bodo izvoljeni v nove organe in to od sindikata, DS TOZD ali DS TGA. Naša skupna naloga pa je, da vse take člane nenehno opozarjamo in to povsem kritično, da se naj aktivirajo in nam ne delajo sramote v članstvu ZKS.

Kdo so ti, verjetno najbolj vedo sami — poleg nas.

France MEŠKO

Za razvedrilo

Starejši možak stoji pred polno izložbo žganih piščič in vzdikne:

»Kje so tisti časi, ko gripe še niso zdravili s tabletami!«

— »Se še vedno držiš shušševalne kure?«

— »Seveda, celo mastno tiskanih črk v časopisu ne berem več.«

— »Moj stric je numizmatik —.«

— »Kaj pa je to?«

— »To je tisti, ki zbira kovance.«

— »Kakšne tujke se danes uporabljajo. Prej smo rekli preprosto berač.«

Dobitniki zlatega znaka

Konrad Ferk

Srečala sva se v pisarni, kjer dela od leta 1978 v pravi proizvodnje. Ne vem, če je vedno tako zgovoren in nasmejan kot tokrat in hudo sem pogrešala magnetofon, ki bi ujel vse njegove besede, ki mu gredo iz ust »kot bi rožice sadil.« Kot vsem doslej, sem tudi tovarišu Ferku postavila enaka vprašanja. Iz najinega prijetnega pogovora mi je uspelo zapisati tole:

»V tovarno sem prišel 1950. leta. Delati sem začel v elektrolizi. Bil sem vodja izmene, vodja obrata elektrolize in nadzornik tehnološkega procesa v elektrolizi. Leta 1978 so me zaradi zdravstvenega stanja premeštili v pripravo proizvodnje in upam, da bom tukaj ostal do upokojitve. Sem med dobrimi in inteligentnimi ljudmi in tudi delo mi je všeč.

Težko bi rekel, kaj sem doslej najraje delal. Delo v elektrolizi ni najbolj prijetno, vendar, če ga razumeš, če si tam z dušo in telesom, potem tudi tam žanješ uspehe. Imel sem slabe, lahko bi rekel težke trenutke, a tudi veliko lepih in veselih, ki se jih rad spominjam. Delati moraš rad, potem je povsod lepo. V elektrolizi ni dovolj le veliko število ljudi. Danes je precej ljudi, predvsem mladih, ki pozabljajo, kako je potrebno najprej svoje dolžnosti izpolniti in šele potem zahtevati pravice. Vsaj jaz razumem te stvari tako. Sem pač starega kova človek: kar dobim, pač naredim, tu ni tistega ne morem ipd. Ravno to pa pri mlajši generaciji pogrešam. Moram pa dodati, da niso vsi takšni, delal bi jim krivico, če bi posploševal. Nekaj pa jih je, ki so le kot nek privesek k številu zaposlenih, od njih pa ni nobene koristi. Vsa pohvala pa gre tistim, ki so zavzeti in peljejo delo naprej; kajti delati v elektrolizi danes, ni lahko. Že zdavnaj smo izpustili iz rok idealno priložnost za novo elektrolizo. Mi, ki smo v njej delali, smo videli njeno staranje. Koliko ljudi smo iz elektrolize premeštili drugam, nje pa ne moremo zamenjati kar čez noč. Delo je iz dneva v dan težje in zahteva od delavcev veliko, kot sem že rekel, tam moraš delati z dušo in telesom, da se ob tako zastarelih napravah še da nekaj iztisniti. Mislim, da ha-

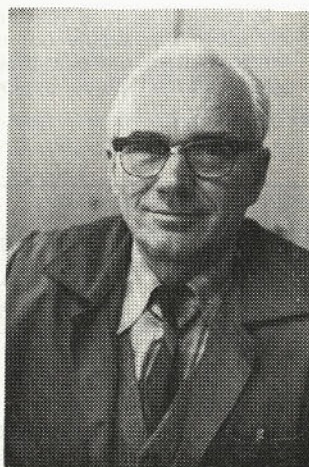
la A ne bo več dolgo zdržala. Zelo si želim, kakor tudi vsi ostali, da bi se stvari premaknile na bolje in bi v novi elektrolizi dosegali uspehe in zagotovili lepšo prihodnost rodu, ki prihaja za nami.

Prav je, da smo postavili livarno. Že prej bi jo morali, saj bi, tako menim jaz, lahko v njej zaposlili veliko naših delovnih invalidov, ki velikokrat dobijo podcenjeno delo. Moramo širiti našo predelovalno industrijo, saj bi v njej lahko delali ljudje, ki za težka fizična dela niso več zmožni. Tu pa se pojavi zopet drugo vprašanje: kako se sporazumeti z Impolom?

Moj problem se je na srečo dobro rešil, saj sem s svojim delom zelo zadovoljen. Ko sem bil še v elektrolizi, sem si vedno želel na sveži zrak in v naravo, zato sem si zgradil vikend v Halozah, kjer preživim ves svoj prosti čas. Sedem let se je bilo potrebno odpovedati marsičemu, tudi dopustu — zdaj pa je že bolje. Zopet si lahko privoščimo morje. Rad grem v Nerezino, včasih so mi naše hišice, kjer se počutim kot doma. Zelo rad sem šel tudi v Crikvenico, ki bi po mojem mnenju morala ostati naša. Mi starejši vemo, kako smo ta dom z muko dograjevali in koliko se je trudil sindikat, da smo imeli zares prijetno letovišče. Žal pa danes tega več ne moremo reči. Morali bi se zgledovati po drugih, ki ne puščajo domov tako vnamar in tudi ne poslušajo z izgubo.«

Tako nekako sva se pogovarjala. Dalj časa, ko sem ga poslušala, bolj mi je bilo jasno, kako zelo je tovariš Ferk navezan na tovarno. Nehote me je prešinilo, če bom kdaj takšna, če bom kdaj rekla tako kot moj sogovornik: »Težko mi bo zapustiti tovarno. Ne vem, kako bo, ko bom zadnjič stopil čez prag TGA, kjer sem si celo življenje služil kruh in ob delu doživel veliko lepega (na hude čase ne mislim). Hudo, vem, zelo hudo mi bo. In jaz si bom zagotovil neko dovoljenje, da bom smel kdaj pa kdaj nazaj! Moral bom nazaj, da vidim tovarno in svoje sodelavce.«

Kako všeč mi je bil ta pogovor! Predvsem način, kako je tovariš Ferk govoril o tovarni. Zdi se mi, da je eden od redkih, ki delajo in hodijo v TGA z ljubeznijo. Naj nam bodo za vzgled.

Konrad Ferk

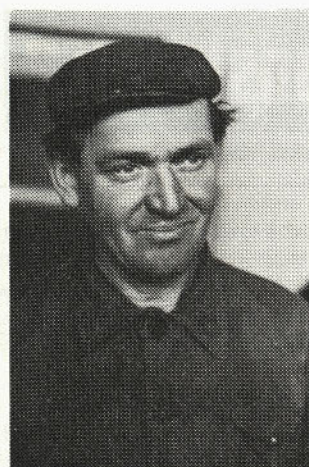
Stanko Hertiš

V kovačnici je bilo precej hladno, toda Stanka Hertiša ni zeblo, saj je imel polne roke dela. Ravno je brusil nek predmet, ko sem ga prosila za kratek razgovor. »Zakaj jaz?« se je začudil. Res je že leto in pol od tega, ko je dobil zlati znak, ampak kljub temu sem hotela, da nam pove nekaj o svojem delu in počutju v TGA. Takole je pripovedoval:

»V TGA sem prišel 2. novembra 1948, torej sem tukaj že trintrideseto leto. Ves čas delam v kovačnici, saj sem se za kovača tudi izučil in to pri svojem očetu, ki je imel kovaško obrt. Z delom sem kar zadovoljen, kakor tudi s sodelavci, nisem pa zadovoljen s plačo, niti z delovnimi pogoji. Naše delo je težko, tu je precej dvigovanja in podobne-

Ludvik Mesarič je zaposlen v TGA od leta 1951 kot voznik vozil v cestnem prometu. Po delovnem stažu je naš najstarejši šofer, ki vestno opravlja svoje delovne dolžnosti. Poleg tega je aktiven tudi v samoupravnih organih in družbenopolitičnih organizacijah. Bil je aktiven udeleženec NOB, je član ZK, ZB, SZDL in sindikata.

Stanko Hertiš

ga dela. Ocenjeno pa je tako, da ne pridemo v poštev pri aktivni rekreaciji in tudi beneficiranega staža nimamo. Sprašujem se, zakaj nam ne pripada, če pa ga npr. avtogeni varilec dobi in nima, vsaj za naše pojme, težjega dela. Pa še nekaj nas moti. Od šestih, ki naj bi tukaj v kovačnici delali, smo samo trije in še to le dva kovača in priučeni delavec. Tako je potrebno kar precej krepko poprijeti, če hočemo delo dobro in v določenem roku opraviti. Delamo namreč vsa kovaška dela za celo tovarno. Včasih smo bili zajeti vsaj v aktivno rekreacijo, no jaz kot preddelavec ne, ampak ostali moji sodelavci, zdaj smo izpadli pa še tam. Mislim, da to ni prav.

To so bile stvari, ki me motijo, drugače pa sem v TGA vsekakor le zadovoljen. Z delom sem zadovoljen, stanujem v bližini tovarne, da nimam skrbi s prevozom, s sodelavci se dobro razumemo, želim si le še to, da bi dobili novo elektrolizo, da bi lahko boljše delali in pridobili več aluminija.«

Vinko Čuš

je zaposlen v tozdu Pro-met, kjer je vodja izmene. Njegovo delovno mesto je menda najbolj oddaljeno od glavne vratarnice, vsaj meni se je zdelo tako, posebno zato, ker sem bila v kurilnici prvič.

Tovariš Čuš mi je povedal, da je bil zlatega znaka zelo vesel, saj niti malo ni pričakoval, da bi bil med izbranimi. V TGA je prišel pred tridesetimi leti in ostal. Takole je pripovedoval:

»Prišel sem leta 1951 in tri leta delal kot progovni delavec, nato pa sem bil dve leti brigadir na odlagališču pepela. Leta 1957 sem šel v tečaj za premikače in nato še v tečaj za vodje premika in od 1970. leta delam kot vodja izmene. Z delom se zadovoljen, mor-da mi je malo žal le za beneficiranim stažem, ki sem

Vinko Čuš

ga imel na prejšnjem delovnem mestu, zato pa ima to delo nekatere druge prednosti. Če samo pogledamo delo premikača vagonov, kar sem delal tudi jaz nekaj časa, moram reči, da ni nič kaj prijetno. Stalno moraš biti zunaj, posebno neprijetno je pozimi in kar moti ti še bolj, so razni plini, ki so zdravju škodljivi. Zdaj sem seveda veliko na boljšem. Tu opravljam tudi neke vrste železniško skladiščno službo, vodim evidenco tovornih vagonov, ves nadzor prometa — skratka čez dan se nabere precej dela, ki ga rad opravljam, v posebno zadovoljstvo pa mi je delo z ljudmi.

Želim si, da bi kmalu začeli z modernizacijo in da bi se mladi bolj z zanosom lotili dela. Zdi se mi, da je bil ta odnos pred leti veliko boljši. Mislim, da bi nagrajevanje po delu pomenilo veliko in zato bi se spremenil tudi odnos do dela.«

Pogovarjala sva se tudi o informiranju pri nas. Pravi, da je kar zadovoljen. Raje prebere Novice, v Aluminiju pa se mu zdijo nekateri članki še vedno predolgi in preučeno napisani. Pogreša bolj življenjske stvari: pogovore z delavci, upokojenci itd., več bi rad vedel o našem tozdu v Trbovljah, o Impolu in seveda o sozdu.

Za konec sva spregovorila o prostem času. Preživlja ga doma. Pozimi ob gledanju televizije in branju. Zelo rad bere vojne romane in kriminalke. Drugače pa dela na vrtu, kjer z ženo pridelata marsikaj, kar z veseljem odnesejo tudi hčerke, ki so že poročene in niso več doma. Kadar pa rastejo gobe, ves prosti čas posveti nabiranju gob, ki jih ne nabira le za hobi, ampak z veseljem pove, da zato, ker dobi zanje, kadar jih proda, tudi milijončke.

V. P.

Kako smo poslovali?

I. Dinamika proizvodnje — indeksi fizičnega obsega

v tonah

TOZD	Proizvod	Enota mere	Osnutek predloga plana januar 1981	DOSEŽENO			INDEKS	
				1980	1981	1981/80	1981	
				januar	januar	5 : 4	5 : 3	
1	2	3	4	5	6	7		
TOZD Tovarna glinice								
— Al hidrat	t	8.048	8.855	8.048	91	100		
— Kalcinirana glinica	t	9.581	9.194	9.581	104	100		
Prodani hidrat	t	727	447	727	163	100		
— Skupaj (kalc. gl. + prod. hid.)	t	10.308	9.641	10.308	107	100		
TOZD Proizvodnja Al								
— Elektr. Al — hala A	t	1.711	1.689	1.712	101	100		
— Elektr. Al — hala B	t	2.114	2.131	2.161	101	102		
— Anodna masa	t	2.389	2.258	1.743	77	73		
TOZD Predelava Al								
— E aluminij	t	300	—	297	—	99		
— Al formati (T + H)	t	1.785	2.165	1.778	82	100		
— Zlitine: — gnetne	t	460	425	477	112	104		
— livarske	t	1.305	1.424	1.434	101	110		
— Predzlitine: last. por.	t	89	76	81	107	91		
prodaja	t	10	9	12	133	120		
— Drogi za kline	t	10	7	9	128	90		
— Stikala	t	—	—	—	—	—		
Livarna skupaj	t	3.959	4.106	4.088	100	103		
— Al iz pretapljanja	t	85	—	—	—	—		

TOZD TOVARNA GLINICE

V mesecu januarju smo proizvedli 8.048 ton Al hidrata Al_2O_3 , kar je enako osnutku predloga plana (indeks 100) in 807 ton manj kot isti mesec preteklega leta (indeks 91).

Proizvodnja kalcinirane glinice in prodanega hidrata — Al_2O_3 je prav tako enaka osnutku predloga plana, glede na isti mesec lanskega leta, pa smo proizvedli v januarju 4 odst. več kalcinirane glinice in 63 odst. več Al hidrata. Skupna proizvodnja (kalcinirana glinica in prodani Al hidrat) je za 667 ton večja kot januarja preteklega leta (indeks 107).

Iz tabele II. je razvidno, da je pri proizvodnji Al hidrata Al_2O_3 večja poraba boksita (indeks 105), Na hidroksida (indeks 193), pare (indeks 118) in električne energije (indeks 109) glede na osnutek predloga plana.

Pri proizvodnji kalcinirane glinice pa je manjša poraba vseh surovin: mazuta za 3 odst. (indeks 97), pare za 9 odst., Al fluorida za 69 odst. in električne energije za 32 odst.

TOZD PROIZVODNJA ALUMINIJA

Proizvodnja elektrolitskega aluminija v hali A je v januarju 1.712 ton in je enaka osnutku predloga plana, glede na lansko leto pa je za 23 ton večja (indeks 101).

V elektrolizi B smo proizvedli 2.161 ton el. aluminija in s tem preseglj predvideno proizvodnjo za 47 ton oz. 1 odst. V primerjavi z

istim mesecem lanskega leta pa je dosežena proizvodnja večja za 2 odst. Proizvodni rezultat obeh elektroliz je za 1 odst. višji od predvidenega v osnutku predloga letnega plana.

Poraba surovin v hali A je večja od predvidene pri Al fluoridu (indeks 107) in električni energiji (indeks 102).

Odstopanja oz. prekoračitve so tudi v hali B pri kriolitu za 17 odst. Poraba glinice in el. energije je enaka predvideni, poraba ostalih surovin pa je manjša kot v osnutku predloga plana poslovanja.

Proizvodnja anodne mase je v januarju 1.743 ton in je za 646 ton oz. 27 odst. manjša od predvidene v osnutku predloga letnega plana poslovanja. Prav tako je manjša tudi v primerjavi z istim mesecem lanskega leta za 23 odst. Doseženi normativi porabe surovin so v januarju višji od predvidenih pri katranski smoli za 3 odst. in električni energiji za 31 odst.

TOZD PREDELAVA ALUMINIJA

V livarni smo v januarju proizvedli 4.088 ton različnih livarniških proizvodov, kar je za 129 ton oz. 3 odst. več kot smo predvideli v osnutku predloga plana poslovanja. Večja je proizvodnja gnetnih zlitin (indeks 104), livarskih zlitin (indeks 110) in zlitin za prodajo (indeks 120).

Proizvodnja v livarni je v mesecu januarju za 18 ton manjša kot januarja preteklega leta (indeks 100).

II. Pregled porabljenih najvažnejših surovin na enoto proizvoda

Proizvod	Enota mere	Osnutek predl. plana 1981	DOSEŽENO	INDEKS
			januar 1981	4 : 3
1	2	3	4	5

TOZD Tovarna glinice

Al hidrat — Al_2O_3

— boksit	t	*2.788	2,927	105
— Na OH — 100 %	t	*0,10787	0,20833	193
— para	t	4,450	5,25807	118
— el. energija	kWh	340,673	371,946	109
— apno	t	0,0468	0,03338	68

Kalcinirana glinica

— tekoče gorivo — mazut	t	0,12244	0,11879	97
— para	t	0,04572	0,04175	91
— Al fluorid	t	0,00027	0,000084	31
— el. energija	kWh	43,268	29,399	68

TOZD Proizvodnja Al

El. aluminij — hala A

— glinica	t	1,920	1,91965	100
— anodna masa	t	0,580	0,57367	99
— kriolit	t	0,035	0,03492	100
— Al fluorid	t	0,035	0,03749	107
— el. energija	kWh	17,929	18,220	102

El. aluminij — hala B

— glinica	t	1,920	1,91968	100
— anodna masa	t	0,570	0,53461	94
— kriolit	t	0,035	0,04086	117
— Al fluorid	t	0,035	0,02952	84
— el. energija	kWh	17,357	17,283	100

Anodna masa

— petrolkoks	t	0,67165	0,66192	99
— katranska smola	t	0,338015	0,34774	103
— el. energija	kWh	145	190	131
— mazut	t	0,0048	0,00293	61

* programiran normativ

Iznajditeljstvo

Lani meseca maja se je tovariš Zoran Heric, ki opravlja naloge »nadziranje projekta v izgradnji I«, prvič vpisal med inovatorje, ko je delavski svet TOZD Predelava aluminija potrdil njegov prvi prijavljen predlog z naslovom: »Zunanje hidrantsno omrežje — nova livarna«. O tem predlogu smo takrat zapisali, da nam ta predlog kaže, kako veliko je področje MID in smo avtorju zaželeli še veliko takih uspehov.

Želje so se prav kmalu uresničile, ker je DS TOZD Predelava aluminija potrdil zopet dve njegovi inovaciji.

Inovacija pod št. 220 z naslovom: »Zaprti sistem hladilne vode — nova livarna« nam nakazuje prihranek 1.229.699,00 din. Po tem predlogu odpade položitev cevododa dolžine 306 metrov, kar predstavlja prihranek 994.420,00 din in izdelava kinet v sami livarni, s prihrankom 235.279,00 din.

Preden je prišlo do sprejetja tega predloga, je moral avtor dokazati padce tlakov po njegovem predlogu v primerjavi s predlogom po projektu, da je projektant pristal na spremembo projekta. Z ozirom na sklep delavskega sveta bo avtor prejel enkratno nadomestilo — odškodnino po izvedenih meritvah pretokov vode, v kolikor bodo ti takšni, kot so bili predvideni.

Po »samoupravnem sporazumu o inventivni dejavnosti« dobi avtor za prihranek 1.229.699,00 din 87.830,35 din, kar je 7 % od tako velike koristi.

Ob tem primeru, kot tudi pri drugih vidimo, da so avtorji inovacij nagrajeni za svoje predloge. Še bolj pa bi morali to dejavnost vzpodbujati vsi skupaj v delovni organizaciji, saj je jasna korist za delovno organizacijo in za naš boj za stabilizacijo našega gospodarstva.

Po inventivnem predlogu št. 224 z naslovom: »Izolacija cevododov za kondenzno vodo — nova livarna« pa je nastal prihranek 109.200,00 din. Po avtorjevem predlogu se cevi za kondenzno vodo ne izolirajo, s čimer smo prihranili 260 m² izolacije po ceni 420,00 din za m², proizvodna hala pa bo preko neizoliranih cevi še dodatno ogrevana.

Avtor bo prejel po »SS o inventivni dejavnosti« enkratno nadomestilo 14.632,80 din.

Za vse tri avtorjeve predloge je značilno, da so to predlogi, pri katerih je korist nesporno nastala in smo jo potem tudi koristili za druge namene sto procentno v primerjavi s predlogi, pri katerih nastajajo prihranki na delovnem času, za katerega pa nimamo vedno registriranega drugega dela, ki smo ga v tem času opravili.

Vse tri predloge je avtor podal v taki obliki, da jih je Komisija za inventivno dejavnost obravnavala samo enkrat in jih nato dala potrditi delavskemu svetu.

Tovariš Heric, kot tudi vsi ostali delavci TGA! Povejte kje, kaj in kako se naj še spremeni naše delo v celotni delovni organizaciji v korist nas vseh!

P. B.

— gradiva so, v večini primerov, napisana v nerazumljivem jeziku za delegate, npr. poročila o sredstvih so napisana preveč strokovno, kakor tudi izvajalci na sejah skupščin SIS razlagajo preveč strokovno, kar pa je največkrat za delegate nerazumljivo,

— delegacije bi morale o gradivu razpravljati v bazi oziroma po delovnih skupinah, kar pa je neizvedljivo zaradi časovne stiske (prepozna gradiva),

— eden od razpravljalcev je vprašal ostale vodje delegacij, če so že uspeli s svojimi pripombami ali stališči iz naše delovne organizacije na sejah skupščin SIS — odgovori so bili ne,

— ker imajo nekatere občinske skupščine SIS poredkoma seje, je možno na postavljeno delegatsko vprašanje dobiti odgovor tudi čez šest mesecev. Tako pravočasno in hitro ni mogoče povratno informirati bazo,

Pomoč vodjem delegacij in delegatom v TGA

1. del

Iz zapisnika sestanka sekretarjev OOK TGA, dne 13. 10. 1980, v točki razno je razvidno, da sem zadolžen za organiziranje skupnega sestanka vodij delegacij SIS v TGA, ker le te delajo brez prave koordinacije.

V sodelovanju z DPO v naši delovni organizaciji, so bila vabila za sestanek odposlana dne 27. 10. 1980 za sklic sestanka dne 4. 11. 1980. Zraven predsednikov delegacij so bili vabljeni sekretarji IO KOOS in OOK, kakor tudi predsednik DS TGA.

Sestanek je bil delovnega značaja. Uvodoma sem na kratko podal razloge in namen sestanka, kakor tudi nekaj pobud in predlogov z izhodiščno točko za razpravo, in sicer:

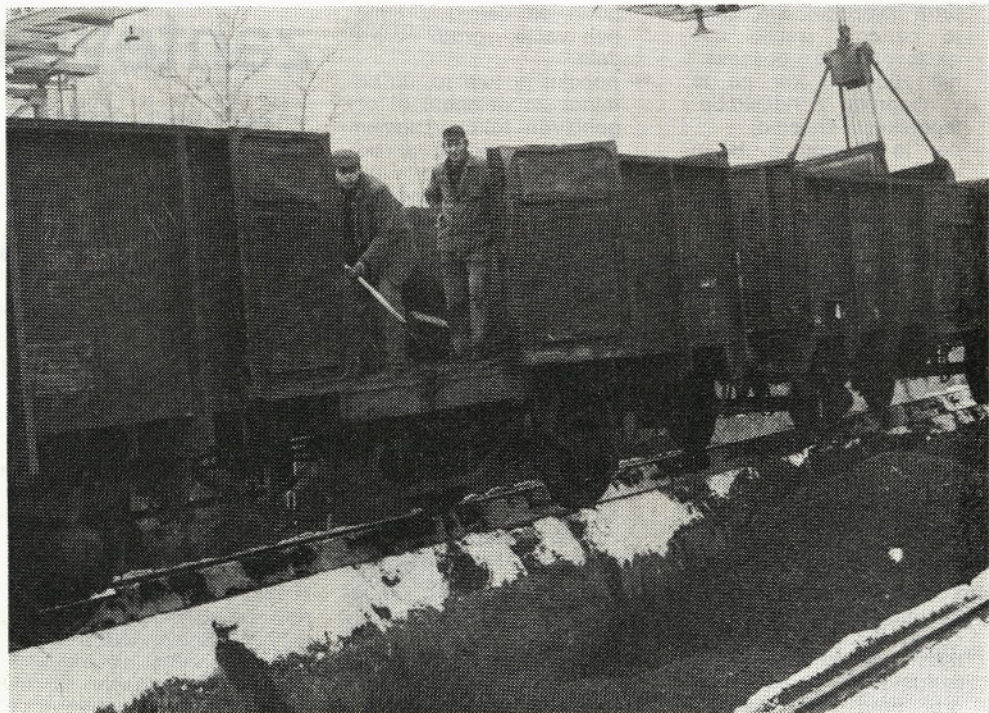
- ustanovi naj se konferenca delegacij za posamezne SIS,
- naj se določi tajnik koordinator za področje del z delegati,
- gradivo, obravnava gradiva, stališča in pripombe do gradiva, pomoč pri delu delegatov in delegacij, usklajevanje stališč in pripomb do skupščinskega gradiva na nivoju TGA, udeležba delegatov iz naše delovne organizacije na sejah skupščin SIS v Ptujju,
- nesklepčnost na sejah,
- pomoč družbenopolitičnih

organizacij, kakor tudi strokovnih služb, katerih ni ali izredno malo,

- kljub temu, da delegatom že teče tretje leto te mandatne dobe, še nekatere pomanjkljivosti niso odpravljene, s tem, da odpravljamo pomanjkljivosti pripomoremo k temu, da bi delegatski sistem hitreje zaživel. Smatram, da bi tako velika delovna organizacija kot naša, lahko bila v pomoč ostalimi DO v občini pri razvijanju in hitrejšem uveljavljanju delegatskega sistema, za katerega imamo v naši tovarni vse pogoje.

Po teh mojih uvodnih mislih se je začela razprava. Moram pa reči, da je bila živahna in konkretna. V kratki obliki, kot povzetek, bom podal glavne značilnosti razprave:

- gradiva prihajajo prepozno in zaradi tega delegacije ne morejo delati normalno,
- delavci se ne bodo strinjali še z enim tajnikom, ampak bo potrebna koordinacija organizirati drugače, npr. tako, da se predsedniki delegacij dogovorijo in prevzamejo vlogo koordinatorja za vsako sejo,
- problem za delegacijo je, ko član delegacije odhaja iz naše delovne organizacije in zaradi tega nastane problem sklepč-

Razkladanje

nosti delegacije in udeležba delegatov na sejah skupščin SIS v občini,

- za delegacijo je težava tudi izmensko delo pri nas (sklicevanje sej),
- skupščinska gradiva še naj naprej prihajajo do delegatov in delegacij po ustaljeni poti: vložništvo, tajništvo organov samoupravljanja TGA v TOZD in DSSS, preko pisarne direktorja. V nobenem primeru se gradivo ne sme zadržati.
- večina delegatov je tudi preobremenjenih z ostalimi različnimi zadolžitvami,
- večina članov delegacij so delavci z daljšo delovno dobo, novi delavci pa se še po navadi ne

vključijo v delo delegacij,

- ker ni prave koordinacije se naši delegati med seboj še do dobrega ne poznajo. To je tudi eden od vzrokov, da delegatski sistem ni boljše zaživel,
- koordinacija mora zaživet,
- poiskati je treba strokovno pomoč pri strokovnih službah v naši delovni organizaciji za razlago in o gradivu za seje skupščin SIS,
- potrebno je uskladiti pripombe in stališča do skupščinskega gradiva v TGA za zadeve, katere so pomembne za celotno našo delovno organizacijo,

- zaželeno je, da do izredno važne zadeve iz skupščinskega gradiva dobi tudi stališča izven naše delovne organizacije, ker lahko v nasprotnem primeru na seji skupščine SIS, izpadejo delegati TGA čudno, ker so edini proti, pa če so tudi tehtni razlogi za to,
- na seje skupščin SIS bi morali iti tisti delegati iz TGA, ki so seznanjeni z gradivom in ga tudi razumejo,
- ugotavlja se, da pri nas povratne informacije ni,
- nekateri delegati imajo tudi težave s svojimi predpostavljenimi, delavca oziroma delegata težko

(Nadaljevanje na 14. strani)

Pomoč vodjem delegacij in delegatom v TGA

(Nadaljevanje s 13. strani)

- puščajo na seje skupščin SIS,
- postavljeno je bilo tudi vprašanje, ali je bil organiziran seminar za delegate v tem mandatnem obdobju v TGA, z obrazložitvijo: ker se delegati manj ali več lovijo še v svojem delu in da se ni nihče rodil samoupravljalca, ter je zaradi tega izobraževanje delegatov nujno. Odgovor na postavljeno vprašanje: v tem mandatnem obdobju, do sedaj, še ni,
- vemo da je pred leti bil zadolžen sindikat za izvedbo seminarja, ker pa tega ni bilo, predlagamo temo seminarja: Delovanje delegatskega sistema,
- bilo je poudarjeno, da do sedaj izredno malokrat ali pa še nobenkrat nismo uspeli delegati iz TGA s svojimi predlogi ali pripombami na sejah skupščin SIS. Tudi to se zgodi, da na sejah nekaterih skupščin SIS vsilijo oziroma izsilijo izid glasovanja o posameznih zadevah, kar pa je v nasprotju z načeli delegatskega sistema,
- dan je bil predlog, da se krajše informacije napišejo v NOVICAH, daljše pa v tovarniškem časopisu ALUMINIJ,
- zapisniki s sej skupščin SIS, posebej pa tistih skupščin SIS katere imajo seje poredkoma, naj se takoj ali v najkrajšem času po sejah dostavi delegacijam, da bi delegati lahko podali povratno informacijo svoji bazi,

Na samem razgovoru sem podal odgovore takoj po zastavljenem vprašanju ali mnenju. Tukaj pa jih bom v strnjeni obliki posredoval:

- obstaja Poslovnik Skupščine občine Ptuj, v katerem so določeni roki oziroma za koliko časa prej pred sejo skupščine se morajo dostaviti skupščinska gradiva, npr. za zbor združenega dela najmanj 20 dni pred sejo,
- za reševanje problemov pri osipu delegatov je možnost in rešitev v domačih volitvah po potrebi in jih pripravi sindikat,
- do sedaj prihajajo vsa delegatska gradiva v tajništvo Organov samoupravljanja TGA, potem po kurirju v TOZD in DSSS,
- delegati verjetno tudi zato niso uspeli s svojimi pripombami na sejah skupščin SIS, ker predhodno niso bila izoblikovana stališča do posameznih zadev iz gradiva na nivoju TGA,
- v takšnih primerih, ko ni zadostnega časa za

obravnavo skupščinskega gradiva v bazi, zaradi poznega sprejetja gradiva, nikakor ne bi smeli delegati pristati na prehitre odločitve in rešitve o katerih baza ni bila seznanjena. V tem primeru imajo delegati pravico podati predlog pri sprejemanju dnevnega reda na seji skupščine, da se te zadeve preloži na eno od naslednjih sej,

- nujno je potrebna pomoč (in to organizirana) delegatom v TGA,
- izobraževanje delegatov je nujno in tudi potrebno, da bi delegati vedeli, katere so njihove dolžnosti in pravice ter tudi, da se obnovi znanje o delegatskem sistemu,
- glede težav delegatov ali delegacij s predpostavljanimi, so sami dolžni obvestiti DPO in direktorje TOZD ali DSSS, kateri so tudi odgovorni za delo in delovanje delegatov in delegacij. Seveda so težave pri delegatih, ki delajo v izmenah večje, zaradi narave dela,
- napaka je tudi to, da seminar za delegate ni organiziran takoj v samem začetku mandata. V bodoče se to mora organizirati takoj na začetku, so še pomanjkljivosti v delegatskem sistemu, in prav takšni razgovori naj bi pripomogli k temu, da se napake in pomanjkljivosti čim prej odpravijo, ali s tem da je nakazana, hitrejša pristopitev k tem, da se to odpravi,
- da se zapisniki s sej skupščin SIS pošljejo takoj ali v najkrajšem času po seji delegatom oziroma delegacijam je za pozdravitelj in sem prepričan, da to ni neizvedljivo, samo strokovne službe SIS je potrebno zadolžiti za to.

Na koncu sem še dolžan podati zaključke tega razgovora:

ZAKLJUČKI

1. Ustanovi naj se konferenca posameznih SIS na nivoju TGA.
2. Konferenca iz TGA se poveže, po potrebi, z ostalimi konferencami v občini in skuša važnejše zadeve uskladiti pred sejami skupščin SIS.
3. Organizira naj se koordinacija za SIS — predsedniki delegacij se izmenjujejo od sej do sej.
4. Išče se strokovna pomoč v ustreznih službah v TGA.
5. Pošta oziroma gradivo naj se dostavlja še naprej po že usklajeni poti, 1 izvod gradiva predsedniku preko vložišča v TGA in potem v TOZD ali DSSS. Ali pa na dom,

- če je bila takšna želja.
- 6. Konferenca sklicuje služba za samoupravljanje v TGA.
- 7. Dopolnilne volitve delegatov v delegacijah pripravi sindikat v TGA.
- 8. Seznam delegatov za SIS v TGA se pošlje kompletno v vse delegacije SIS (predsednikom delegacij).
- 9. Pred odhodom na seje skupščin SIS morajo imeti delegati iz TGA usklajeno stališče v vseh važnejših zadevah, ki se tičejo naše delovne organizacije.
- 10. Od skupščin SIS se zahteva, da se skupščinski materiali pošiljajo po Poslovniku.
- 11. Materiali naj bodo pripravljeni v razumljivem jeziku za vse strukture delegatov.
- 12. Naši delegati, na sejah skupščin SIS, naj delujejo tako, da so mnenja in stališča, posredovana iz TGA, usklajena z ostalimi delegati.

13. Povratna informacija mora biti hitra. Zapisniki in odgovori na delegatska vprašanja s sej skupščin SIS morajo prihajati pravočasno, da se o njih baza pravočasno obvesti oziroma seznaniti.
14. V delo SIS se morajo vključiti in s svojimi nalogami tudi koristiti sredstva, ki jih za ta namen zbiramo — npr. raziskave.
15. Skupščinski material se mora hitro in učinkovito dostaviti v bazo.
16. Na seje skupščin SIS naj odhajajo delegati iz TGA, ki so dobro seznanjeni z gradivom in tudi s svojim odhodom ne ogrožajo delovnega procesa v tovarni.
17. Izvršiti se mora izobraževanje delegatov v TGA. Tovariš Varju organizira pri klubu samoupravljalcev v Ptuj seminar za naše delegate v prostorih TGA.

18. Tema seminarja naj bo: Organiziranje in delovanje delegatskega sistema.
19. Seminarji za izobraževanje iz TGA naj postanejo stalna oblika izobraževanja, posebno na začetku vsake mandatne dobe.
20. Povratne informacije se naj objavijo, krajše v NOVICAH, daljše pa v tovarniškem časopisu ALUMINIJ.
21. Pripraviti moramo ustrezno obliko vključevanja tajnikov samoupravljanja v TOZD in DSSS v delo delegacij in konference delegacij, kjer še to ni.
22. Družbenopolitične organizacije, na nivoju TGA, še posebej po TOZD in DSSS, naj se aktivneje vključujejo v delo delegatov in konference delegacij.

Imre VARJU

(Nadaljevanje prihodnjic)

SZDL pred novimi ter res zahtevnimi nalogami

Kaj vse čaka Socialistično zvezo delovnega ljudstva v naslednjem obdobju lahko slišimo in beremo skoraj vsak dan, toda kljub temu ne bo odveč nakazati še nekaj problemov ter nakazanih predlogov in smernic iz volilne konference KK SZDL Kidričevo, ki je bila v sredo, 4. februarja 1981, v prostorih kluba upokojencev v obratu družbene prehrane. Če ste dragi sodelavci in bralci prelistali lansko oktobrsko številko našega glasila, ste lahko prebrali tudi sestavek pod naslovom »Pred odgovornimi nalogami« v katerem je bilo precej povedanega in nakazanega za konferenco, ki je bila zaradi objektivnih vzrokov šele v letošnjem letu. Pa nič zato, saj nikoli ni nič prepozno še predvsem takrat, če je uspešnost konference in nakazane smernice iz razprave tudi resnično doprinesla k boljšemu in bolj odgovornemu delu te naše najmasovnejše organizacije. Ne bom podrobneje obravnaval poročila predsednika KK SZDL, ker je velikobolj pomembna razprava ter konkretni predlogi za bodoče delo — seveda ob kritični oceni dosedanjega dela in vsega, kar se je dogajalo v neki mandatni dobi — tokrat seveda v KK SZDL v KS Kidričevo. Po vseh uvodnih točkah in poročilu predsednika KK SZDL Kidričevo tov. Franja Majačiča je pričela razprava, za katero pa lahko več kot smelo trdimo, da je bila izredno bogata po konkretnih predlogih in seveda kritičnih ocenah dosedanjega dela v določenih smereh. Tako je že uvodoma bilo načeto vpra-

šanje udeležbe naših delegatov, ki so s svojimi podpisi, da sprejemajo kandidaturu pred tremi leti v raznih SIS ter v ostalih organih v skupščinah, društvih in organizacijah. Dosedanja praksa je namreč pokazala, da prav v tej smeri obstajajo še velika vprašanja in razkoraki, katere bo že v tem predvolilnem času, ko se že pripravljamo na skupščinske volitve v naslednjem letu še kako tehtno predelati in analizirati ter seveda ustrezno s tem tudi zastaviti predstoječe delo. Praksa nam je namreč pokazala, da so mnogi organi in delegacije številčno preobširne, in da se prav ta način ni najbolj obnesel — seveda tudi ta šola nas je le nekaj stala v smeri izboljšanja načina delegatskega delovanja v naslednjih štirih letih (od leta 1982 dalje). Nekateri so tudi menili, da so delegati dobivali premalo pomoči od DPO in bili tako prepuščeni zgolj sami sebi, zato je tudi bilo nelogično, da bi naj 5 delegatov iz KS zastopalo interese 3500 krajanov. To pa zato, ker gradiva za skupščine niso šle skozi faze, ki so zato še kako potrebne — namreč slabo sodelovanje baze, saj je bilo premalo njihovih predlogov ali potrditev določenih predlogov, ki so se obravnavali in odločali na mnogih skupščinah in v SO Ptuj. Mnogo je bilo povedanega, da mnoga društva v Kidričevem nimajo svojih nujno potrebnih prostorov, pa je zato razumljivo, kljub mnogim prizadevanjem nekaterih posameznikov delo, brez pravega učinka. Ti so pozneje zgolj predmet kritike tistih,

ki dejansko nič ne delajo in ne doprinašajo k reševanju določene problematike. Postavljalo se je tudi obširnejše vprašanje, kje je naša mladina v Kidričevem, kaj dela in kakšni so njihovi bodoči načrti oz. programi njihove aktivnosti. To je bilo postavljeno še predvsem zato, ker smo na konferenci najbolj pričakovali predstavnik ZSMS Kidričevo, da bi kaj več izvedeli o njihovih problemih in načrtih, vendar žal ni bilo nikogar, čeprav so pred časom izvolili novega predsednika. Predsednik sveta krajevne skupnosti Kidričevo je navzoče delegate konference (žal jih je tudi na tej konferenci manjkalo 12) podrobneje seznanil s potekom aktivnosti sveta in skupščine sveta krajevne skupnosti v zvezi s srednjeročnim programom in razvojem te krajevne skupnosti, ki so ga delegati samo pozdravili in dali priznanje organom sveta in skupščine za tako agilno delo ter dobro zastavljen program v naslednjih petih letih. Postavitev nove pošte, postaje za prodajo plina, razširitev trgovine MERCATOR, dozidave vrtca ter še raznih drugih zadev so dobro zastavljeni cilji politike KS, zato je tudi sam uspeh referenduma pripisati prav tako dobro zastavljenemu programu. Seveda je bilo govora tudi o novi kotlovnici in še o čem, pri čemer je bilo povdarjeno, da bo pri mnogih nakazanih akcijah (delih) potrebna tudi fizična pomoč občanov, saj bo potrebno opraviti precej del, kjer s stroji ni moč opraviti

(Nadaljevanje na 15. strani)

SZDL pred novimi ter res zahtevnimi nalogami

(Nadaljevanje s 14. strani)

določenih del. Seveda je tu glavni nosilec SZDL — razumljivo z vsemi DPO in društvi v KS, predvsem pa bi naj tukaj prevladovala zavest naših krajanov — občanov, da s svojimi konkretnimi akcijami dokažemo, da smo za napredek in razvoj svoje krajevne skupnosti in s tem tudi reševanja problematike na širšem območju naše občine in celo republike. Dosedanje akcije in pomoč naših krajanov so samo pozitivne, zato skoraj zagotovo upamo v nov njihov doprinos, kar pa bi naj že danes preko tega sestavka bil že tudi apel za bodoče akcije. Ker so nekateri delegati konference smatrali, da je številčnost delegatov skupščine KS preobširna bo morala SZDL dati vsekakor pobudo za spremembo statuta KS, po seveda predhodnem obravnavanju DPO in razpravah na zborih občanov, saj bi tako bil tudi sam statut tudi realen odraz nalog in potreb v krajevni skupnosti, ki pa so zahtevne in odgovorne. Nekaj so spregovorili na kratko o neuspelem referendumu v vasi Kungota toda kot je vse razvidno je bil vzrok takega kiksa — če ga lahko tako imenujemo nedovoljno obdelan in nerazumljiv program, katerega pa bodo ponovno pretresli in dodelali ter predlagali nov razpis referendumu v katerega pa skoraj ne dvomimo, da ne bi uspel — vsaj po tem ne kaj vse so že opravili in storili krajanje vasi Kungota. Čeprav morda ni ne vem kako aktualen problem lepjenja raznih plakatov, ki vabijo občane na razne zборе, volitve ali referendume, pa je vsekakor treba reči to, da ponekod v naselju vlada določen odpor tistih, ki smatrajo, da jim plakati umažejo njihova izložbena stekla in podobno, kajti tudi besede, »češ ali nam boste tudi prišli pozneje očistiti šipe in podobno« ... so značilne za naš kraj in pomembne zato, ker takih problemov ne poznajo prav nikjer na vasi kjer je sodelovanje in složnost mnogo večja in uspešnejša. To je le v primeru, če se gre za plakate DPO, kajti za razne nastope raznih pevcev zabavne glasbe in raznih ansamblov taki problemi ne obstajajo, ker se o tem vsi lahko s svojimi očmi prepričamo. Tudi tukaj bo potrebno najti skupni imenovalec, saj smo dolžni vsi izvajati ter opravljati svoje dolžnosti v vseh DPO.

Izgradnja novega doma upokoencev, ki ga gradijo sami upokoenci, razumljivo s pomočjo KS in republiškega odbora DU Slovenije, je brez dvoma dokaz (predvsem mladim in ostalim ob-

čanom) kaj vse se da narediti, če sta prisotni volja, dobra organizacija in širše sodelovanje raznih struktur v KS. Predsednik odbora za izgradnjo tega doma, ki bi naj služil tudi mnogim družbenopolitičnim organizacijam in društvom, ki nimajo svojih prostorov, je lepo nakazal probleme s katerimi se ukvarjajo in glede na že vloženo prostovoljno delo članov DU bi bilo dobro, da tudi ostali pomagamo s svojim delom pri tej še kako

pomembni gradnji in pridobitvi v KS. Skratka če svoj zapis, ki pa bi glede na trajanje konference lahko bil mnogo daljši, strnem v nekaj misli potem so te zares kratke. Pred vsemi nam stojijo zares zahtevne in odgovorne naloge, za katere smo odgovorni prav vsi. Ne le tisti, ki aktivno delajo, ampak tudi tisti, ki v tem času kljub vabilu, gledajo zabavne programe na TV. Pa brez zamere!

France MEŠKO

Kdo lahko greši in kdo ne?

Ob spoznanju z novosprejetim Pravilnikom o odgovornosti za delovne obveznosti delovne skupnosti skupnih služb TGA Kidričevo, sem prišel na idejo, da napišem nekaj razmišljanj o spoštovanju in uporabi omenjenega in podobnih samoupravnih aktov.

Ali resnično vsak delavec enako odgovarja (in če sploh komu odgovarja) za nespoštovanje odločitev, sprejetih v temeljni organizaciji ali delovni skupnosti skupnih služb, za kršitev delovne obveznosti in za druge kršitve delovne discipline, če jih stori po svoji krivdi.

Za ilustracijo želim najprej navesti nekaj neuradnih podatkov s področja odgovornosti za delovne obveznosti. V sedanjem mandatnem obdobju skupne disciplinske komisije TGA je prispelo nekaj čez 230 prijav zoper kršiteljev zgoraj omenjenih norm. Po kvalifikacijski strukturi so prijavljeni kršitelji v veliki večini 95 odst. nekvificirani, polkvificirani in kvificirani delavci. Več kot 96 odst. prijav je prispelo iz TOZD oz. neposredne proizvodnje, ostalih 4 odst. ali 8 prijav pa iz delovne skupnosti skupnih služb. Ni primera, da bi prijavo o kršitvi že navedenih norm posredoval kateri od samoupravnih organov ali izvršilnih organov družbenopolitičnih organizacij. Prijavljeni prekrški so skoraj v večini primerov nanašajo na neopravičeno izostajanje in zapuščanje dela, zamujanje na delo, pijančevanje in pretepanje.

Prvi navedeni podatek, ki govori o številu prijav in iz katerih delovnih skupin prispeje te prijave ni v skladu z zdravim logiko. Ali resnično in zakaj grešijo samo delavci iz neposredne proizvodnje in to samo delavci, ki imajo zraven drugih obremenitev še fizične obremenitve pri delu. Ostalih osem prijav, ki so prispele iz DSSS so iz skupine za vzdrževanje okolja, zavarovanje DU, sanitarne skupine in obrata družbene prehrane. Verjetno bi bila zanimiva temeljitejša strokovna analiza, ki bi naj povedala, zakaj samo ta struktura delavcev greši, oziroma če drugi tudi grešijo, pa za to ne odgovarjajo zaradi takšnih ali drugačnih delovnih odnosov pri določenih skupinah in strukturah.

Ali so mogoče navedene strukture manj oziroma bolj zavestne ter čutijo manj oziroma več obveznosti do družbe? Če družba oziroma delovna organizacija enako zaznamuje in obsoja vse vrste prekrškov, ki so navedeni v naših samoupravnih aktih. Zanimivo bi bilo videti iz takšne analize, zakaj ne grešijo ali boljše rečeno zakaj ni prijav za delavce iz posredne proizvodnje, za vodstveno-vodilne delavce, za admi-

nistrativne in ostale delavce. Če ni prijav za prekrške zato, ker ne grešijo, ali zato, ker se znajo braniti, ali zato, ker ni meril za merjenje posledic njihovih prekrškov. Če sploh je in če je edini vzrok za to izobrazbena struktura.

Tretji podatek, ki govori o strukturi prekrškov, istočasno pogojuje tistega, ki poda prijavo. To se pravi, da je jasno, zakaj nobene prijave ni podal kateri od samoupravnih organov ali izvršilnih organov družbenopolitičnih organizacij. Saj ti organi ne ugotavljajo, če je kdo zamudil ali predčasno zapustil delo, če je vinjen na delu in če se je mogoče pretepal v delovni organizaciji. Mogoče bi prej omenjena analiza podala odgovor tudi na to vprašanje. Verjetno omenjeni organi ugotavljajo obveznosti in odgovornosti druge vrste enako ali še bolj pomembne pa ne čutijo potrebe po ustrezni »nagradi«.

Človek bi na prvi pogled ocenil naš pravilnik tako, kot da bi bil namenjen samo prej navedeni strukturi, če ravno ga je ta struktura, ki je v večini, sprejela. Vprašanje je, če se je zavedala kaj sprejema, in če je bila dobro seznanjena z vsebino pravilnika. Verjetno takšni občutki motijo in je pravilnik dober in pravičen.

Kljub temu se mi zdi, da bi bilo potrebno, da se vse družbenopolitične organizacije, predvsem pa sindikat posvetijo temu problemu. Neumestno bi bilo govoriti o neki zaščiti kršiteljev, kateri so bili disciplinsko preganjani in za katere je bilo utemeljeno, da so krivi. Umestno pa bi bilo govoriti o kriterijih za ugotavljanje prekrškov in izrekanju ukrepov, enakopravnosti vseh zaposlenih ter o odgovornosti tistih, ki ne prijavljajo prekrškov in jih zaradi lastnih interesov zamolčijo.

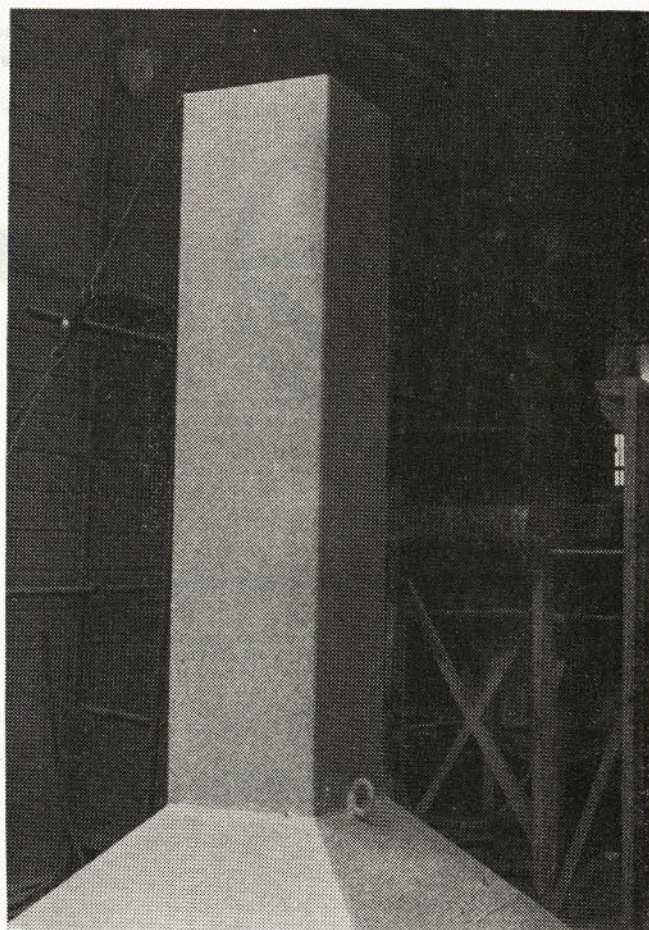
In zakaj se prekrški ene narave takoj prijavi, druge pa nikoli?

Logično je, da naprimer odgovarja en delavec, ki neopravičeno izostaja z dela, ker zato trpijo njegovi ožji sodelavci in delovni proces in zato tudi odgovarja, ni pa logično, da naprimer člani nekaterega strokovnega tima odklonijo delo in za to nikomur ne odgovarjajo in niso disciplinsko preganjani.

Kljub temu, da o primerjavi zato nastale škode skorajda ni možno govoriti in se giblje v razmerju 1 : 1000.

Takšnih in podobnih primerov bi verjetno lahko še več našli.

Rajko M.

Montaža

KADROVSKE VESTI

DELAVCI, KI SO SE ZAPOSLILI V TGA KIDRIČEVO V JANUARJU 1981

IZ TOZD PROIZVODNJA ALUMINIJA:

Lemush Bajra maliu in Naser Kaloshi

IZ TOZD VZDRŽEVANJE:

Anton Kolednik

IZ TOZD L L B K TRBOVLJE:

Ajka Muratović, Dragoljub Gavrilović, Štefi Lenarčič, Savo Zupan, Hikmet Ejupović in Dragan Djokić

V JLA:

Branko Drevenšek, Zdravko Erlih in Ljubo Horvat

UMRLI:

Alojz Svenšek iz TOZD Proizvodnja aluminija in Katarina Stupan iz delovne skupnosti skupnih služb

UPOKOJENI:

Janez Turk in Janez Zupančič iz TOZD Tovarna glinice

Janez Horvat iz TOZD Predelava aluminija

Janez Vertačnik in Olga Kramberger iz TOZD Vzdrževanje

Romana Krebs iz delovne skupnosti skupnih služb.

V TOZD TOVARNA GLINICE:

Franc Tetičkovič

V TOZD VZDRŽEVANJE:

Ludvik Pšajd, Ernest Korže, Franc Cebek, Franc Galun, Maksimilijan Medved, Edvard Šimenko, Boris Gorišek in Marjan Cebek

V TOZD L L B K TRBOVLJE:

Boris Kmetič, Viljem Kos, Vahid Hajdarevič in Tatjana Zavec

IZ JLA SO SE VRNILI:

Jožef Medved, Sretko Ivankovič in Vlado Špen-de

DELAVCI, KI SO ZAPUSTILI DELOVNO ORGANIZACIJO V JANUARJU 1981

IZ TOZD TOVARNA GLINICE:

Marjan Serdinšek

